

Debesuota, šilčiau.
Saulė teka 6:44, leidžiasi 5:25

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1738 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Price 15c

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Vasario-February 17 d., 1972 m.

Kaina 15c

40

ISTORINĖ PREZIDENTO NIXONO KELIONĖ

SOVIETAI PROTESTUOJA DĖL JAV KARO LAIVYNO BAZĖS GRAIKIJOJE

WASHINGTONAS. — Sovietų Sąjunga griežtai reagavo į pranešimą, kad Amerikos ir Graikijos vyriausybės principiniai susitarė dėl "namų uosto" VI-tajam JAV karo laivynui Piraus uoste, prie Atėnų. Sovietų ambasadorius Graikijoje Klimentis Levičkin ir Anatolij Dobrynin Washingtone įteikė notas, kurios protestuoja "laivyno bazės" įsteigimą netoli Sovietų Sąjungos ir kitų socialistinių valstybių sienų.

Sovietų proteste nurodoma, kad tokių laivyno bazių steigimas padidina įtampas kaip tik tuo laiku, kada ieškoma būdų sumažinti Europoje karines jėgas ir kalbama apie gerus kaimyninius ryšius bei Europos saugumo konferenciją. Tokie veiksmai natūraliai turi išauktinti reakciją ir panašius veiksmus Sovietų Sąjungoje, sakoma Dobrynino protesto notoje.

Valstybės departamentas, vasario 5 d. paskelbdamas apie derybas dėl uosto teisių su Graikijos vyriausybe, pridėjo, kad turėti tokį uostą laivynui būtų patogų ir pigu, nes uoste būtų laivyno personalo šeimos ir laivų įgulų nereikėtų periodiškai siuntinėti į Ameriką.

Valstybės departamentas, gavęs sovietų protestą, vėl paaiškino, kad Graikijos uosto patogumai skiriami šeimoms, tačiau nesudaro formalios laivyno bazės, kaip aptaria tą uostą sovietai. Susitarimas su graikais yra tik paprastas, administracinis suorganizavimas teisės jėgų žmonių ir vaikams gyventi Graikijoje. Šiame susitarime nenumatoma didinti laivų skaičiaus ar jūreivių skaičiaus, todėl ir sovietų protestai esą be pagrindo.

"Daily News" apie "Lietuvos kampelį"

ČIKAGA. — Vakarykščias "Chicago Daily News" išidėjo viduriniuose puslapiuose ilgą rašinį, parašytą Lauros Green, kuri tęsia straipsnių seriją "Pasport to Chicago". Vakarykščiam straipsnyje aprašomas "Marquette Parkas Lietuvos kampelis".

Korespondentė turėjusi du vadovus: solistę Dalią Kučėnienę ir Marčiūčio radijo stoties vedėją Petrą Petrutį. Todėl ir jos rašinys išsamnis ir objektyvesnis už kitus panašius reportažus praityje.

Straipsnyje minima daug lietuviškų verslo įmonių: restorano, kepyklų, maisto krautuvių, suvenirų, knygų krautuvių, Balzeko muziejaus, lietuvių mokyklos. Trumpai paminėti teatrali, opera, Lietuvių Fondas, Jaunimo Centras. Kaip įprasta, nemažai vietos skiriama lietuvių maisto gaminiams.

Toliau laikraštis žada aprašyti Čikagos ukrainiečius.

DUBLINAS. — Airijos premjeras Lynch įspėjo parlamentą nesvarstyti prekybos boikoto Britanijai, nes nuo jo daugiau nukentės Airija, negu Britanija. Apie du trečdaliai Airijos eksporto eina į Britaniją arba į Šiaurinę Airiją, kada Britanija tik 5% eksportuoja į Airiją.

TEL AVIVAS. — Izraelis patvirtino, kad dr. N. Goldman, šveicarijos žydas, bandė suorganizuoti susitikimą tarp premjers Goldos Meir ir Egipto prezidento Sadato. Premjerė Meir sutikusi susitikti, tačiau Sadat atmetęs šį pasiūlymą.

IŠ VISO PASAULIO

VARŠUVA. — Amerikietis beisbolininkas Stan Musial Lenkijoje buvo apdovanotas aukščiausiu sportininko medaliu. Jo tėvas buvo gimęs Lenkijoje, pats Musial išgarsėjo St. Louis Cardinals beisbolo klube.

LOS ANGELES. — Dainininkas ir filmų aktorius Dean Martin siekia teisme skyrybų nuo žmonos Jeanne, kuri sako: "Atsirado kita moteris".

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos sostinėje pasibaigė Užgavėnių karnivalas, kuriame tvarką palaikė 23,000 policininkai.

ATĖNAI. — Graikijos vyriausybė sutikusi duoti Amerikos karo laivynui "namų uostą", tačiau graikai įspėja Amerikos valdžios žmones, kad jie nekritikuotų dabartinės graikų vyriausybės, kaip padarė valstybės departamentas tarnautojas Charles Bray, sakdamas, kad Amerikos vyriausybė musivylusi dėl lėto Graikijos grįžimo į demokratinę sistemą. Tokios pastabos galinčios pakenkti deryboms dėl uosto, pareiškė Graikijos užsienio viceministeris.

TOKIO. — Japonijos komunistų partija siūnia delegaciją į Amerikos komunistų partijos suvažiavimą, kuris prasidės vasario 21 d. New Yorke.

WELLINGTONAS. — Buves N. Zelandijos premjeras Holyoake sutiko dirbti naujame kabinete, kuriam vadovauja jo buvęs pavaduotojas. Holyoake bus užsienio reikalų ministru.

Kipro salai gresia neramumai

WASHINGTONAS. — Graikijos vyriausybė reikalauja Kipro saloje daugiau teisių ir, valstybės departamentu žiniomis, įteikė Kipro prezidentui Makarios ultimatumą. Graikų valdžia atsiuntusi savo rėmėjams Kipre šautuvų ir amunicijos. Bijoma, kad Kipre gali prasidėti civilinis karas ne taip graikų ir turkų, bet tarp dviejų graikų grupių. Vieni remia visiškai nepriklausomą Kiprą, neturintį su Graikija jokių ryšių, o kita grupė — siekia susijungimo su Graikija. Taj grupei vadovauja išgarsintas ankstesnių kovų metu generolas Grivas.

Kilus kovai, vėl gali atsinaujinti graikų-turkų nesupratimai, nes turkų mažuma nepripažina gen. Grivas siekimams susijungti su Graikija. Turkija jau pagrasino, kad jai gali tekti apginkluoti Kipro turkus, kad jie galėtų ginti savo interesus.

Diplomatai Kipre galvoja, kad graikų vyriausybė siekia pašalinti vyskupą Makarios iš jo vietos. Vyskupas planuoja skustis JT Saugumo tarybai. Amerikos ambasadorius Kipro saloje David Popper skubiai sugrįžo iš atostogų Etiopijoje į savo ambasadą Nicosijos mieste.

Nuvertė Ekvadoro prezidentą

QUITO. — Antradienio naktį Ekvadoro kariuomenės vadas Guillermo Rodriguez Lara nuvertė prezidentą Jose Valasco Ibarra ir pasiskelbė valstybės galva. Jis žada sudaryti karinę tarybą, kurioje įeity aviacijos ir jūrų laivyno vadai. Ta taryba valdys Ekvadorą.

Pats prezidentas, išgirdęs apie samokslą, išbėgo į Guayaquillo uostą, kur bandė radijo bangomis pasakyti į kraštą kalbą. Jį tačiau jūros karininkai suėmė, įsodino į lėktuvą ir išsiuntė į Panamą. Prezidentas Ibarra nuvertiamas jau ne pirmą sykį. Karininkai jį atstato jau ketvirtą kartą, tačiau žmonės rinkimuose vėl jį išrinkdavo. Dabar jo ateitis nebeaiški. Jam jau 78 metai ir vargu ar pasitaikys proga dar kartą kandidatuoti.

Karas P. Vietname

SAIGONAS. — Vos pasibaigus budistų Naujų Metų šventėms, Amerikos didieji bombonešiai vėl pradėjo didelius bombomis pulti komunistų kariuomenės koncentracijos vietas Ho Chi Mingo keliu ir džiunglėse paslėptas stovyklas. Zvalgybos žiniomis, apie 30,000 komunistų kariuomenės ir centrinių aukštųjų provincijas. Pranašaujama, kad jei tokiu tempu kareivių siuntimas tęsis toliau, Š. Vietnamas balandžio pabaigoje turės P. Vietname apie 120,000 kareivių.

Bombardavimas Ashau slėnyje ir į vakarus nuo Kontum bazės yra labai intensyvus. Jame dalyvauja ir didieji B-52 bombonešiai. Komunistų nuostolių neįmanoma patikrinti, tačiau spėjama, kad jie turi būti nemaži. Naujų Metų karo paliaubos komunistai sulaužė 33 kartus. Saigono kariuomenė ir Amerikos aviacija paliaubų laikėsi 96 val. Buvo bijoma pratęsti paliaubas, nes tą laiką komunistai išnaudoja netrukdomam kariuomenės perkėlimui toliau į pietus.

◆ Vakar Britanijoje bedarbių jau buvo 2.5 mil.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Darbininkų unijų federacijos centras paskelbė, kad iš visų kandidatų į prezidento vietą darbininkams geriausiai patinka sen. Hubert Humphrey. Jis apklausinėjimuose gavo tarp 35% ir 48%. Sen. Muskie gavo mažiau balsų — 33-38%. Prezidentas Nixonas surinkęs tik 1.1%.

◆ Negrai kongrese nusiskundė savo laisvę prezidentui, kad jis nepaėmė nė vieno negro, važiudamas į Kiniją.

◆ Valstybės departamentas paskelbė, kad prezidentui grįžus iš Kinijos du diplomatai važiuos į Aziją ir aplankys 9 valstybes. Jų vadai bus painformuoti apie derybas Kinijoje. Panašiai bus painformuoti ir Europos kraštai.

◆ Amerikos lėktuvai puolė vėl Š. Vietnamo teritoriją. Komunistai giriasi numušę du lėktuvus ir paėmę į nelaisvę amerikiečius.

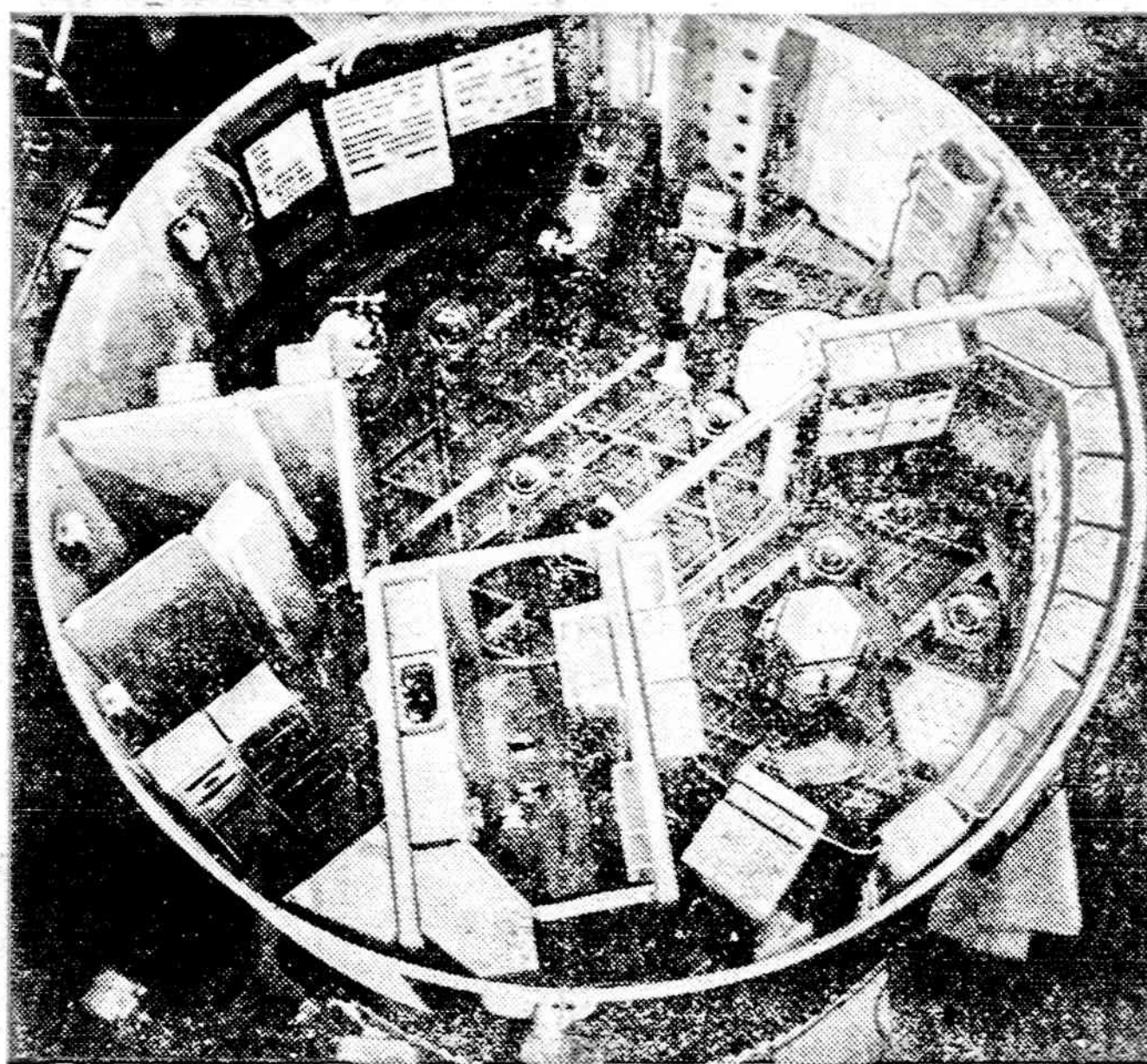
◆ Egiptas skelbia, kad sovietai pažadėjo modernių ginklų, kurie saugos Egipto miestus nuo Izraelio aviacijos. Egiptas galės pats pulti Izraelio miestus, toli nuo fronto linijos.

◆ Norvegijos komitetas pranešė, kad Taikos Nobelio premijai gauti pasiūlyti 45 kandidatai, jų tarpe du amerikiečiai kunigai Philip ir Daniel Berrigan, kurių laukia teismas už samokslą pagrobti dr. Kissingerį.

PARYŽIUS. — Prancūzija sugrąžino Izraeliui 55.1 mil. dol. ir priedo 17.1 mil. palūkanų už lėktuvus, kurių Prancūzija nepardavė Izraeliui, nors pinigai buvo jau sumokėti.

MONTEVIDEO. — Urugvajuje buvo oficialiai paskelbtas naujas prezidentas Juan Bordaberry, konservatyvios partijos atstovas, išrinktas nedidelės balsų persvara.

TOKIO. — Japonijos Honda bendrovė sugalvojo prietaisą, kuris automobilyje užgesina motorą, jei į jį įsėda girtas žmogus. Blogiausia, kad motoras užgesa ne tik tada, kada vairuotojas papučia alkoholio kvapą, bet ir keleiviai turi būti visiškai negėrę.

Šitaip, iš viršaus žiūrint, atrodo erdvės laboratorijos įrengimai. Ateinančiais metais laboratorija bus iškelta į žemės orbitą ir trys astronautų grupės praleis joje nuo 28 iki 56 dienų, darydamos įvairius eksperimentus. Skylab bandymai prasidės 1973 metų pavasari.

SIANDIEN PREZIDENTAS NIXONAS PRADEDA SAVO KELIONĘ Į KINIJĄ

WASHINGTONAS. — Šiandien prezidentas Nixonas su žmona ir patarėjais išvyksta iš Andrew aviacijos bazės į Kiniją. Penktadienį prezidentas praleis Havajuose ir kelionėje į Guamo salą. Pekine jis turi būti pirmadienį 11:30 ryto, kada Amerikoje bus tik sekmadienio vakaras. Ši kelionė yra istorinė, nes su šiuo Kinijos režimu Amerika ilgą laiką neturėjo jokių ryšių. Kelionė sukėlė daug įvairių komentarų viso pasaulio spaudoje. Ją su dėmesiu seka ypač kitos didžiosios valstybės: Sovietų Sąjunga ir Japonija.

Sovietų šnipas - gerai paruoštas

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų sekretoriato tarnautojas, rusas Valery Ivanovič Markelov yra laikomas už šnipinėjimą kalėjime. Užstatas jam nustatytas 500,000 dol. Šis sovietų pilietis šnipinėjimui pramonėje buvo gerai paruoštas. Jis baigė Maskvoje Baumano Aukštesniąją Technikos mokyklą ir turi mechanikos inžinieriaus laipsnį. Tik jam baigus tą mokyklą, jis buvo nusiųstas į vertėjų kursus, iš kurių jis atvyko į Jungtines Tautas dirbti sekretoriato, kur jis gaudavo 18,600 dol. algos per metus.

Valstybės departamentas nurodo, kad Markelovas jau yra penktas sovietų tarnautojas Jungtinėse Tautose, suimtas už šnipinėjimą Amerikoje. Valentin Gubišev buvo suimtas 1949 m., Igor Melek — 1960 m., Ivan Egorov — 1963 m., Aleksandr Tichomirov — 1970 m. Jie visi buvo išleisti važiuoti namo, nes to reikalavė "Amerikos interesai". Dar keturi įtariamieji sovietų šnipai buvo nesumti, tik prašyti išvažiuoti: Viktor Petrov — 1956 m., Kiril Doromkin ir Vadim Kiriljuk — abu 1959 m. ir Juri Zaicev — 1962 m.

Čia surašyti sovietų šnipai, kurie buvo pagauti šnipinėjant. Kiek jų laimingai atliko savo misijas ir patys grįžo namo su slaptomis žiniomis, — žino tik KGB vadovybė Maskvoje.

Admirolas perdavė slaptą dokumentą?

WASHINGTONAS. Kas Pentagono atidavė slaptą dokumentus žurnalistui Andersonui, kuris juos paskelbė daugelyje Amerikos laikraščių? Kitas žurnalas Roscoe Drummond teigia, kad dokumentus iš slaptų archyvų išėmė "dešinio sparno" tarnautojas Pentagono, bijodamas, kad Amerika per daug nesusijungtų su Kinijos-Pakistano ašimi. Tie dokumentai, kaip žinoma, lietu Amerikos nusistatymą Indijos-Pakistano karo metu remti daugiau Pakistaną, o ne — Indiją.

Pats Jack Anderson rašo, kad dėl tų dokumentų perdavimo FBI neteisingai apkaltino Pentagono dirbusį admirolą Robert Welanderį, kuris šiomis dienomis buvo iš Pentagono pašalintas ir perkeltas į aktyvią tarnybą. Jis vadovavo VI-tajai naikintuvų ir kreiserių flotilai, kuri stovė Charlestone. Pentagonas jį dirbo Jungtinio Kariuomenės štabo įstaigoje. FBI įtarė, kad iš tos įstaigos slapti dokumentai buvo perduoti Andersonui. Jis gi sako, kad FBI nutvėrė nekaltą žmogų.

Kai kurie demokratų vadai kaltina prezidentą, kad jis šią kelionę sugalvojo norėdamas laimėti vėl prezidento rinkimus. Gerai informuoti šaltiniai, tačiau, šį teigimą paneigia, nurodydami, kad prezidentas Nixonas ryšių su Kinija pradėjo ieškoti tuoj po atėjimo į Baltuosius Rūmus. Lankydamas Prancūziją, prezidentas Nixonas pasakęs prezidentui de Gaulle apie savo sumanymą rasti kalbą su Kinijos vadais. De Gaulle pasiuntė į Pekiną žinią per ambasadorių Etienne Manach, kuris įtikino premjerą Chou En Laju priimti Amerikos pasiūlymą ir jos slaptą pasiuntinį dr. Kissingerį. Kontaktai buvo padaryti ir per Rumunijos prezidentą Ceausescu. Pekinui žinia apie naują Amerikos politiką perdavė ir Pakistano prezidentas Yahya Khan.

Komentatoriai mano, kad prezidentas Nixonas nori Azijoje tą patį padaryti, ką Vokietijos kancleris Brandtas padarė Europoje. Jei ir nepavyktų vienos derybos išspręsti visų Indokinos ir Taivano klausimų, būtų nesunku susitarti dėl Korėjos, kurios saugumą ir taikos sutartį galėtų bendromis jėgomis garantuoti: Amerika, Kinija, Sovietų Sąjunga ir Japonija.

Amerika galėtų nemažai padėti Kinijai ekonominėje srityje. Suvaržymų pašalinimas prieš pat kelionę leidžia spėti, kad prezidentas pasiūlys kinų vadams ir prekybos ryšius. Kinija per metus pagamina tik 18 milijonų tonų pieno. Europos rinkos valstybės pagamina plieno 139 mil. t. Amerika — 132 mil. tonų. Amerikos plienas galėtų pagreitinti Kinijos "socializmo statybą". Kai kurie laikraščiai jau vadina prezidentą Nixoną nauju Kinijos "Marco Polo".

Sen. Dole Čikagoje

ČIKAGA. — Čikagos Lietuvių Taryba pranešė, kad pagrindiniu kalbėtoju vasario 20 d. ruošiamam Nepriklausomybės šventės minėjime ir koncerte bus JAV respublikonų partijos nacionalinio komiteto pirmininkas, senatorius Robert Dole iš Kansas.

Sen. Robert (Bob) Dole senatoriumi tapo 1969 m. sausio 3 d., jo kadencija baigiasi 1975 m.

Dramaturgas Paddy Chayefsky nebegali įsiūlyti savo veikalo televizijai ar teatrui, todėl jis persikėlė į Hollywoodą, kur jo rankraščių paverčiami filmais.

Liaudies dainų ir šokių ansamblis "Lietuva"

Praėjusių metų spalio mėnesį Prancūzijoje 3 savaites gastroliavo iš Lietuvos atvykęs liaudies dainų ir šokių ansamblis "Lietuva". Jis koncertavo Grenoblyje, Rennes, Reimse, Amiens bei kituose provincijos miestuose ir Paryžiaus priemiestuose Crêteil ir Argenteuil.

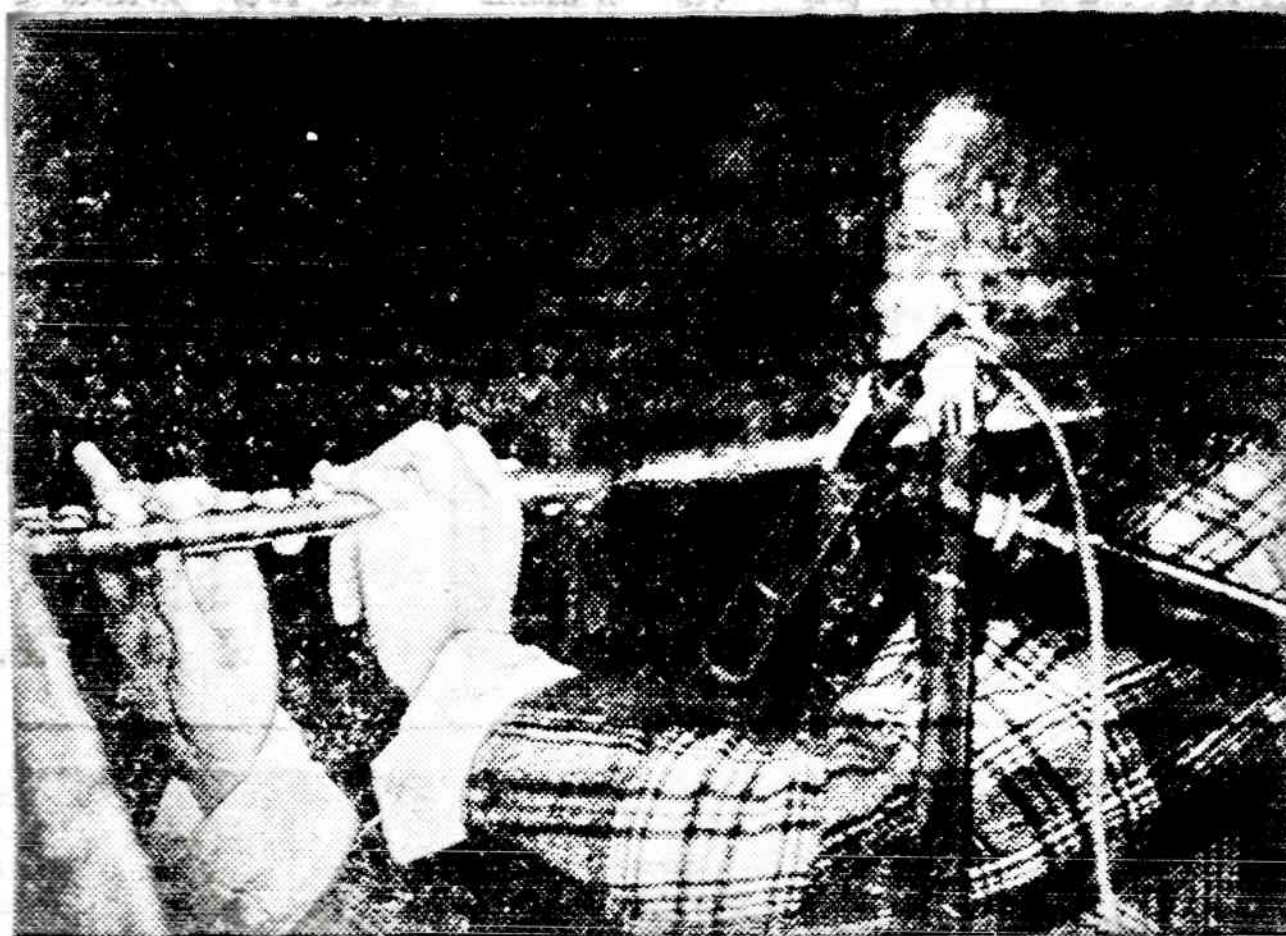
Ansamblis įkurtas 1940 metais Vilniuje ir jam vadovavo kompozitorius J. Svedas. Pirmasis koncertas įvyko 1941 m. vasario 22 d., taigi, prieš metus ansamblis atšventė savo kūrybinės veiklos 30-metį. Jo vadovai yra V. Bartusevičius — meno vadovas, J. Lingys — baletmeisteris, V. Žeimys — choro vadovas ir P. Budrius — orkestro vadovas. Jų teigimu, ansamblis yra pasukęs naujų kūrybinių ieškojimų kelių. Iš daugiau ar mažiau etnografinio kolektyvo formuojasi kolektyvas — mūsų dienų amžininkas, kurio credo — eiti koją kojon su gyvenimu, atnešant žiūrovui — klausytojui tai, kas geriausia tiek praeities kultūriname palikime, tiek dabarties kūryboje. Abejotina ar ši pasirinkta kryptis yra pilnai vykusi. Pavyzdžiui, pigia programa nuaidi jų traškiškai išpildoma daina apie

Pirčiupio motiną, disonansiai išsiskirianti iš ansamblio repertuaro.

Ansamblio orkestre yra tik lietuvių liaudies instrumentai: birbynės, lūnzdėliai, daudytes, skudučiai, kanklės, kelmiai ir skrabalai. Antamblio kostiumai įvairūs, gražūs. Programa išpildoma sklandžiai ir gyvai. Ansamblio dalyviai — profesionalai; jam suteiktas akademinis laipsnis.

Lietuvių spaudoje Lietuvoje ir išeivijoje buvo pasigirta, kad ansamblis koncertavo ir Paryžiuje. Deja, nė vieno koncerto Paryžiuje nebuvo, o tik Paryžiaus priemiestuose. Matyt, Paryžius skirtas tik "vyresniojo brolio" iš Maskvos ansambliams, kuriuos iš anksto plačiai reklamuoja radijas, televizija, spauda. Gi ansamblis "Lietuva" kažkodėl rengėjų prancūzų publikai beveik nepristatytas. Paryžiaus spaudoje neužsiminta nė žodeliu apie koncertus Crêteil ir Argenteuil. Priemiestuose prie salių matėsi plakatai su užrašu "sovietinis ansamblis "Lietuva". Joks prancūzas negalėjo suprasti, kad tai lietuvių ansamblis, nes prancūzui sovietas yra tik rusas.

Iš Prancūzijos Liet. Žinių

Ian Anderson, britų muzikinės grupės Jethro Tull narys, užsinaugino netrumpus plaukus, kurie kartais jam trukdo groti.

A. VILAINIS SIDLAUSKAS

IZIDORIAUS STRAUKO 85 METŲ SUKAKTIES PROGA

Izidorius Straukas

Žemaičiai senovėje po žuolais šventąją ugnį kūrėno Perkūno garbei ir žuolius šventais medžiagais laikė. Vėlesniais laikais žuolai buvo laikomi didelėje pagarboje kaip tvirtumo simbolis. Norėdami išreikšti žmogaus gerą sveikatą ar jo ilgą amžių ne be prasmės sakydavo — "drūts kaip žuolas". Tai galėtume pilnai pritaikyti ir Izidoriui Straukui, švenčiant savo aštuoniasdešimt penktąjį gimtadienį.

Izidorius Straukas gimė 1887 metų vasario 16 dieną Girdvainių kaime, Laukuvos valsčiuje, Tauragės apskrityje. Gal prisimintina, jog toje vietoje jau jo tėvų prosenelių gyventa nuo nebeatmenamų laikų.

Pradžios mokyklą Straukas baigė Varniuose. Lietuviško rašto išmoko iš savo grįžusio iš Amerikos brolio. Nors jis buvo parodas gabumų moksle ir turėjo noro toliau mokytis, bet tėvas galvojo, jog būsimam ūkininkui didelių mokslų išieiti nėra reikalo. Jam ir krikšto vardas ne be prasmės buvo parinktas: Izidorius yra laikomas artojų patronu. Bet sūnus mėgo spaudą, skaitė lietuviškas knygas, laikraščius ir turėjo palinkimą toliau šviestis, mokytis. Gal dėl to pakito ir tėvo nuomonė. Kai jis jau buvo paaugęs, buvo išvežtas į Šiaulius, o vėliau į Kauną, kad pasiruostų iš keturių klasių laikyti egzaminus, o paskui jau pats galėtų apspręsti savo tolimesnį gyvenimo kelią. Bet kai jau visai baigė pasiruosti egzaminams, jų laikyti nebeteko, nes 1908 metais buvo mobilizuotas į rusų kariuomenę.

Kariuomenėje bėtaudamas lankė medicinos fėlėrių mokyklą, tuo pačiu metu atlikdamas kariuomenės dalinyje karinį apmokymą. Kariuomenėje jam teko išstarnauti ilgesnį laiką, nes kai 1912 metais prasidėjo Balkanų tautų išlaisvinimo karas, tai Rusija, norėdama nusilpninti Turkiją ir simpatizuodama slaviskoms kraštams, prie

Turkijos sienos sutraukė daug kariuomenės. Dėl pusėtinės turkų jėgos buvo "išaldytos" ir negalėjo būti permestos į karo frontą.

Ištarnavęs rusų kariuomenėje keturius su puse metų, jis 1913 metais grįžo į tėviškę. Deja, vos vieneriems metams ir trims mėnesiams praslinkus, kilo 1914 metais pirmas pasaulinis karas. Jis ir vėl buvo mobilizuotas į rusų armiją. Vėl teko jam braidyti po plačiosios Rusijos žemes. Į gimtąjį kraštą tegalėjo sugrįžti tik 1918 metais liepos mėnesį. Tų pat metų rudenį prasidėjo mūsų valstybės atstatymas, ir jis uoliai prisidėjo prie vietos įstaigų kūrimo darbų. Įsisteigus Laukuvos savivaldybei, jis buvo išrinktas pirmuoju viršaičiu. Tačiau tose pareigose neteko ilgai būti. Lietuvos kariuomenei trūkstam medicininio personalo, jis 1921 metais buvo pašauktas jau į savų karių eiles.

Tik išėjęs iš Lietuvos kariuomenės 1923 metais jis galėjo atsidėti savo nuosavam pažangiam ūkio tvarkymui. Tuo metu jis sukūrė ir šeimą, veddamas Marcelę Rudaitę. Nesitenkindamas vien savo ūkio pavyzdiniu, pažangiu tvarkymu, rūpinosi ir visos vietovės ūkiniu pakilimu. Kadangi ūkininkų reikalų pagerinimui daug galėjo padėti kooperacija, tai jis aktyviai įsijungė į kooperatininkų eiles. Buvo netrumpą laiką vartotojų kooperatyvo kasininku, kredito bankelio reikalų vedėju ir kasininku.

Tačiau svarbiausią vaidmenį jam teko atlikti Laukuvos pieno perdirbimo bendrovėje, kurios valdyboje išbuvo kasininku daugiau kaip 10 metų. Ta pienu, galima sakyti, būtinai pats stambiausias ramstis viso tos apylinkės ūkinio gyvenimo. Ji buvo įsiriikiavusi ne tik į trečią eilę pieno perdirbimo bendrovių tinkle, bet ir savo gamyba pasižymėjo. Ji surinkdavo tiek daug pieno ir pagamindavo tiek sviesto, kad

komybės jausmą. Pagal centro nurodymus kasininkas turėjo užstatyti tokį užstatą, kuris atitiko per jo rankas pereinančių pinigų sumas. Kadangi tokių sumų per jo rankas grynais pinigais išmokant ūkininkams kas mėnesį susidarydavo dešimt ar keturiasdešimt tūkstančių, tai ir garantijos siekdavo tokią pasumą. Bet tai nebuvo jam sunku, nes jo pavyzdinai tvarkomo ūkio vertė buvo dvigubai ar trigubai didesnė.

Tam savo ūkio tvarkymui I. Straukas buvo įdėjęs daug darbo. To darbo ir trūso dėka jis tapo pavyzdiniu visai apylinkėi.

Reikia pasakyti, kad žemaičiai yra gana konservatyvūs. Be tokių pavyzdžių ir agronomų talka yra sunkiai įmanoma. Tačiau yra žemaičiuose prigijęs priežodis, kad žodžiai — tai ne pinigai. Prikalbėti galima daug, bet žodžiai be veiksmo, be darbo, kad ir ge

ri, nieko nereiškia. Tad ir agronomų pagalba ūkininkams būtų buvusi sunkiai įmanoma ir veiksminga, jei nebūtų atsiradę tokių pažangių straukų, kurie savo pavyzdžiais patvirtino, jog tie patarimai, nurodymai yra naudingi ir apsimodrasiai tvirtinti, jog tik tokių apsišvietusių pažangių ūkininkų dėka Lietuvoje ir buvo pasiektas žemės ūkio klestėjimas.

(Bus daugiau)

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20.000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

Aunt Sarah, I love you.

Remember my 10th birthday, when you gave me that funny piece of green paper and everybody made such a fuss over it. (Except me.) Frankly, it was a pretty disappointing present for a kid. I couldn't eat it, couldn't play with it, couldn't wear it — and Mom took it away from me practically the minute I got it.

And every birthday after that (and Christmas, too), you gave me another one of those Bonds, you called them. I thought you were pretty gooney.

At least, I never had to guess what I was going to get from good old reliable Aunt Sarah.

And what I got was good old reliable U.S. Savings Bonds.

What I didn't realize then was that you gave me a gift of security for the future. Thanks to you and those Bonds, I had extra funds for college. And they helped when I bought my first new car.

Next week, I'm giving my nephew, Harry, his first U.S. Savings Bond. I know the kid is gonna think I'm some kind of nut. But, someday...

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. They may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, ILL. 60608

MŪŠIAI SU KRYŽIUOCIAIS

Apie Lietuvos, Lenkijos, Rusijos kovas su Kryžiuočiu ordinu yra nemaža rašyta, tačiau mūsų protėvių, Lietuvos valstybės vaidmuo tose kovose nėra pakankamai nušviestas.

Norėdami šia proga paliesti vieną atskirą šio sudėtingo klausimo dalį — svarbiausias lietuvių kautynes su kryžiuočiais Pabaltijėje, tiksliau tariant — tiksliai lauko kautynes, Nesuskaitomus niokojamuosius žygius ir kovas dėl pilių paliksime nuošalyje.

Mūsų literatūroje neteisingai nurodoma šio karo trukmė — 200 metų. Iš tikrųjų jo pradžia reiktų laikyti 1185 m. lietuvių smūgį atėjūnams vokiečiams Iškilėje, o paskutiniuoju akordu — Pabaisko kautynės 1435 m., kuriose galutinai sutriuškintas Livonijos ordinas. Todėl teisingiau bus pasakyti, kad mūsų protėviai gynėsi nuo Vakarų Europos feodalų agresijos 250 metų (1185–1435).

Nagrinėdami šio laikotarpio mūšius, pamėginsime remtis kai kuriais statistiniais duomenimis, pavyzdžiui, žuvusių skaičiumi. Tai vienas svarbiausių momentų, ir jis esmėje parodo atskiros mūšio vietos visoje jų grandinėje. Be abejo, vien tik nuostoliai ne visada gali apibūdinti kautynių istorinę-politinę reikšmę. Pa-

vyzdžiui, mūšis ties Šiauliais 1236 m. arba rusų pergalė 1242 m. ant Čiudo ežero ledo savo politiniais rezultatais yra reikšmingesni, negu būtų galima spręsti iš žuvusių riterių skaičiaus.

XIII a. ordino kronikininkai, kurių duomenimis mums tenka remtis, gana kruopščiai užrašė, kiek ordinas neteko vadovaujančių žmonių atskiruose mūšiuose. Tai bene vienintelis rodiklis, padedantis suvokti kautynių mastą ir jų reikšmę. Tokiais vadovaujančiais žmonėmis būdavo magistras, maršalas, komturai, ordino broliai.

Tai būdavo rinktiniai riteriai. Iš kronikų matyti, kad žygyje paprastai vienam Ordino broliui tekdavo 11, 20-50, 68, 75 kariai-raitaliai, neskaitant pėstiųjų, kurių dažnai būdavo dešimteriopai daugiau, negu raitelių. Kartais, ruošiant smogiamaį būrį, 1 broliui tekdavo 3, tačiau minimi atvejai, kai 1 broliui teko 200 raitelių. Taigi Ordino brolis buvo vadovaujantis asmuo. Didėsioji jų skaičiaus netekimas būdavo stipriai jautimas.

Pagal Livonijos Eiluiotą ir P. Dusbargo kronikas lietuvių 12-oje mūšio nukovė Livonijos ordino 439 brolius, 2-uose mūšiuose lietuvių remiami žiemgaliai — 45 brolius ir 1 mūšyje rusai — 20 brolių. Be to, žuvo Li-

Greitai pora: prancūzų filmo aktorė Catherine Deneuve ir italų filmo žvaigždė Marcello Mastroianni senokai draugauja, tačiau jiems dar nebuvo tekę kartu vaidinti viename filme. Dabar proga atsirado ir jie kartu dirba "It Only Happens to Others" filme.

vonijos 7 magistras: 6 užmušė lietuvių, 1 žiemgaliai. Iš viso 15 lauko kautynėse buvo nukauti Livonijos ordino 504 broliai.

Jau vien šie skaičiai yra gana įspūdingi. Bet tai dar ne viskas. Nemaža brolių žuvo smulkesniuose bei Ordino laimėtuose mūšiuose. Be to, kronikininkai ne visada nurodydavo Ordino nuostolius. Pavyzdžiui, 1208 m. lietuvių sutriuškino Ordiną pirmame jo stambiam puolime į Lietuvą, tačiau H. Latvis teigia, kad vieni Ordino žmonės "žuvo nuo žaizdų, kiti paimti į nelaisvę ir išvežti į Lietuvą, kiti išsigelbėjo bėgdami ir grįžo į Rygą pranešti kas nutiko". 1214 m. prie Eriksos vardais minimi 3 žuvo riteriai, bet ar jų žuvo daugiau — neaišku. Apie 1229 m. didelį mūšį Nalsėnų žemėje kronikininkas rašo, kad jame žuvo daug lietuvių, tačiau nutili savųjų nuostolius.

XIII a. pradžioje pradėjo formuotis rusų ir Pabaltijo tautų sąjunga kovoje su Ordinu. 1216 m., estams pasisūlius talkininkais, buvo organizuojamas bendras Rusijos (Polocko) ir Lietuvos žygis prieš Rygą, bet jis neįvyko dėl staigios Polocko kunigaikščio mirties. 1221 m. Novgorodo Rusia ir Lietuva bendrai puolė Ordiną, niokoję prie Cesio ir Rygos, bet 1224 m. Rusia sudarė su Ordinu taiką, kuri po trumpų 1234 m. kovų vėl buvo prarasta. Todėl 1236 m. mūšyje prie Šiaulių Ordino pusėje dalyvavo ir pskoviečiai.

Livonijos Ordinas pagrindines savo jėgas XIII a., ypač pradedant antruoju ketvėriu, buvo sutelkęs prieš Lietuvą ir čia patyrė didžiausius smūgius. Net tada, kai žinomame mūšyje ant Čiudo (Peipuso) ežero ledo 1242 m. Aleksandro Nevskio vadovaujami rusų pulkai sumušė Livonijos ordino jėgas (čia žuvo 20 brolių — tiek mini Eiluiotą Livonijos kroniką, nors spėjama, kad galėjo žūti daugiau), pats Livonijos magistras su kita savo kariuomenės dalimi buvo užimtas kovoje su kuršiais ir lietuviams. Ir 1268 m., kai prie Rakverės (Estijoje) su Ordinu grūmėsi rusų pulkai, minima, kad "magistras Otonas tuo laiku prie Dauguvos prieš lietuvių kovą". Pagrindinių Livonijos jėgų metimas į pietus lengvino Pskovo ir Novgorodo žemių kovą prieš Ordiną.

Kita ordino šaka — kryžiuočiai — XIII a. daugiausia buvo užimti kovomis su prūsais. Vien

7-se lauko mūšiuose jie neteko žymiai daugiau negu 176 brolių. Mat, nežinome, kiek jų žuvo prie Renzeno ir Pokarvuiose, o ten galėjo žūti kelios dešimtys. Be to, žuvo Kryžiuočių ordino magistras ir 3 maršalai. Iš bendro skaičiaus apie 50 Kryžiuočių ordino brolių lietuvių nukovė Durbės mūšyje.

Pagrindinė karo su Kryžiuočių ordinu našta XIII a. teko prūsams. Juos, kiek leido sąlygos, rėmė jotvingiai ir lietuvių. Be to, Lietuvos pergalės Livonijoje netiesioginiu būdu silpnino ir Kryžiuočių ordiną. Štai po 1236 m. sutriuškimo Šiaulių mūšyje šis ordinas 54 geriausius savo brolius su naujuoju Livonijos magistru Henriku Balke priešakyje pasiuntė Livonijai sustiprinti, silpnindamas savo jėgas Prūsijoje.

21-me stambiausių mūšių Pabaltijėje 62 metų laikotarpyje (1236–1298) žuvo daugiau kaip 680 Ordino brolių. Trečdalis šių mūšių ir daugiau negu trečdalis nuostolių tenka 5-rių (1259–1263) metų laikotarpiui. Šiuo metu lietuvių laimėjo ir pačią didžiausią XIII a. pergalę prieš vokiečių riterių — Durbės mūšį. Ši pergalė didžiausia ne tik tai nukautų ordino brolių skaičiumi (150 brolių, Livonijos magistras ir Prūsijos maršalas), bet ir savo politiniais rezultatais. Sukilo prūsai, kurčiai, žiemgaliai, saremiečiai.

Galimų smūgių Ordinui srautą laikinai nutraukė netikėtas Mindaugo žuvmis. Susidariusi netvirta padėtis Lietuvos viduje lengvino Ordinui palaipsniui įsitvirtinti užgrobtose žemėse.

Vis dėlto Lietuva ir toliau liko pagrindine jėga, kovojančia prieš Ordiną. Skaudžius smūgius Livonijos ordinas patyrė Traidienio laikais, kai Lietuva ypač rėmė žiemgalius. Vien per pusmetį (1270.II.16–IX.1) lietuvių mūšiuose prie Karuzo ir Padauguvyje nukovė du Livonijos magistrus ir 72 brolius. Lietuvių pergalės prie Aizkrauklės paskatinti, 1279 m. vėl sukilę žiemgaliai. Nameisio vadovaujami, jie atsismė Tervetės pili, nužudė ten 20 brolių, o kelerą paimtų į nelaisvę pasiuntė Traidieniui į Lietuvą. Neuzilgo naujame susidūrimo su Nameisio žuvo 3 broliai, o į nelaisvę paimtas maršalas vėl buvo pasiųstas Traidieniui. 1281 m. Traidenis, gindamas sūduvius nuo Ordino, surengė didelį Lietuvos kariuomenės puolimą į Prūsiją, žygio vadu paskirdamas Nameisį.

Tiesioginė Lietuvos pagalba ir bendros kovos supratimą vaizdžiai piešia Eiluiotos Kronikos autorius. Lietuviams atvykus į pagalbą, žiemgaliuose "kilo džiaugsmas ir nedelsiant... jie visi su savo ginklais į lietuvių kariuomenę rinkosi didžiausiu noru". Bendrom jėgom niokojamos Ordino valdos, bendrai pergyvenamos nesėkmės. Ordiniu nuniokojus žiemgalį, lietuviams "širdį gėlė didžios žiemgalių nelaimės, tad netverdami iš skausmo, gedulo giedojo raudas".

XIII a. pabaigoje, nepaisant visų smūgių, Ordinui vis tik pavyko įsitvirtinti Livonijoje, prieinant prie šiaurinių lietuvių žemių — Šiaulių ir Upytės — sie-

nų. Pietvakariuose, nukariavęs Prūsiją tarp Vislos ir Priegliaus, Ordinas iš pietų 1283 m. pasiekė Nemuno žemupį. Tai galėjo jį padaryti tik nuolatos remiamas Vokietijos ir kitų Vakarų Europos šalių feodalų, kuriuos popiežius skatino į karą prieš lietuvių.

Lenkija šiame laikotarpyje pergyveno feodalinį susiskaldymą ir nekovojė prieš Ordiną. Mozūrijos kunigaikštis Konradas kryžiuočiams dovanojo Kulmo kraštą, kuriame 1230 m. įsikūrė Ordinas ir pradėjo puolimą prieš prūsus. XIII a. viduryje, naudodamiesi sunkia Lietuvos vidaus padėtimi, Mozūrija ir Haličo-Volynė bendradarbiavo su Ordinui puolime prieš prūsus, jotvingius.

XIII a. antrosios pusės, taip pat vėlesnės Ordino kovos su Novgorodo, Pskovo respublikomis buvo trumpalaikės. Be to, XIV a. retkarčiais Lietuvos vie-

22 m. karas dėl kibiro

Ankstyvaisiais viduramžiais Italijos miestai buvo nepriklausomi, kaip yra nepriklausomos valstybės. 1249 metais Bolognos miesto armijos kareivis pabėgo į Modenos miestą ir su savimi pasiėmė ažuolinį kibirą skirtą girdyti armijos arklius. Bolognos miestas pripažino savo kareiviui teisę pasirinkti gyvenamą vietą, bet griežtai pareikalavo iš Modenos miesto sugrąžinti tą seną kibirą. Modenai atsisakius, buvo karuiama 22 metus kviečiant į tą karą sąjungininkus.

tininkai būdavo priimami Pskove bei Novgorode, o 1323, 1342 ir kitais metais Lietuvos jėgos padėjo atremti Ordino puolimus į šias rusų žemes. 1349 m. gindamas Izborską nuo vokiečių, žuvo lietuvių kunigaikštis J. Vytautaitis. Kai 1369 m. Ordinas vėl puolė Izborską tvirtovę, Algirdas įsiveržė į Ordino valdas. Padauguvyje, plačiai jas niokodamas.

(Bus daugiau)

Vienas tokių sąjungininkų vardu Enzo, kuris buvo Vokietijos imperatoriaus Fridriko II sūnus, pateko bologniečiams į nelaisvę ir joje išbuvo iki mirties 1272 m. Būnant nelaisvėje tam žyminiam belaisviui buvo leista vesti miesto gražuolę, kurią jis kasdien kartodavo meilės žodžius — Ben ti voglio. Ją šeimai miestas suteikė Bentivoglio vardą.

Garsusis kibiras dar ir dabar kabo Modenos miesto Girlandina bokšto muziejuje, o tos karališkos giminės ainiai Bolognėje yra išdėdę savo Bentivoglio pavardėmis.

LEIDIMAS MUŠTI KARALIŲ

Anglijos karalius Henrikas VI pateko į karališkąjį sostą 1422 m. rugsejo 1 d., būdamas tik 9 mėnesių amžiaus. Jo pirmasis dekretas, pavirtintas nyščio atspaudu, paskyrė poną Alice Butler savo asmeniškai aukle su teise kartas nuo karto mušti ranka už to vertus prasižengimus.

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavę lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugja, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIOS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apsdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Išlaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti

CHICAGOS LIETUVIŲ CHORAS

"PIRMYN"

STATO

FRANZ LEHAR' TRIJU VEIKSMŲ OPERETE

"LINKSMOJI NAŠLĖ"

(THE MERRY WIDOW)

KURI IVYKS

ŠEŠTADIENI KOVO, MEN. 4 d. 8 VAL. VAK.
SEKMADIENI KOVO, MEN. 5 d. 3 VAL. P.P.

DALYVAUJA:

AL. BRAZIS, KRISTINA MILERIŪTĖ, V. MIELIULIS,
ELEONORA ZAPOLINĖ, J. LAURUSONIS,
J. ALEKSIŪNAS, V. LAZAUŠKAS, A. VIERAITIS,
V. PETRIKONIS, J. VIERAITIS, JOSEPHINE MILERIŪTĖ,
ZINA POČIENE, GENE DEKONYTE

DIRIGENTAS — REŽISORIUS

MUZ. STEPHENS-STEPONAVIČIUS

OPERETES PASTATYMAS IVYKS

MARIA HIGHSCHOOL AUDITORIJOJ
6700 So. CALIFORNIA AVE.

— BILIETAI GAUNAMI MARGINIUOSE —

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Liudas Dovydenas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliuda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendradarbiautojų ir tiltu statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliuda, AGONIJA. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgesys tragikose dienose.

Stefanija Rūkienė, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiu, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems eurasios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie didį Lietuva, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klastingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose. Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipeidoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymas, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašius, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašius, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISKIUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalankė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau žiaurinkai. Pasiųskite visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami
NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

today's FUNNY

© 1970 by NEA, Inc.

Today's FUNNY will pay \$1.00 for each original "funny" sent. Send yours to: Today's FUNNY, 1200 West Third St., Cleveland, Ohio 44113.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:	Užsienio:
Chicago ir priemiestiuose:	metams \$22.00
metams pusei metų \$12.00	metams pusei metų \$13.00
trims mėnesiams \$7.00	trims mėnesiams \$5.50
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$20.00	
metams pusei metų \$11.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, aškyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kaip lietuviams primeta "kultūrą"

Vytautas Kazakevičius labai nepatenkintas sausio mėnesio Naujienų įžanginiu, palietusiu didelį "kultūros" plitimą "tarybinėje" Lietuvoje. Jo žinioje yra ryšiai su užsienio lietuviais. Jis aiškina pavergt krašto gyventojams, kas darosi Amerikoje. Jis taip pat stengiasi pasakyti Amerikos lietuviams, kaip "statomas socializmas" ir stiprinamas "komunizmas". Ypatingą dėmesį Kazakevičius kreipia į spaudą ir "kultūrinius klausimus".

Be Kazakevičiaus kontroliuojamos ir užsienio lietuviams gaminamos spaudos, "tarybinėje" Lietuvoje dar leidžiamas žurnalas, pavadintas "Kultūros barai". Vienas keleivis, grįždamas iš Vilniaus, atvežė praeitų metų vieną to žurnalo numerį. Žurnalas skiriamas kultūros ir meno klausimams. Jis spausdinamas gerame popieriuje, jame kartais pasitaiko gana geros paveikslų reprodukcijos. To žurnalo redakcija sugalvojo suorganizuoti "apskritą stalą" ir padaryti pasikalbėjimą apie tos "naujos kultūros" plitimą "tarybinėje" Lietuvoje. Prie apskrito stalo pakviečiami "kultūros darbuotojai savo nuomonės pareikšti, o bendras "kultūros" gilinimo straipsnių serijos pavadinimas yra "Darbininkas ir kultūra". Atrodo, kad Kazakevičius neturi progos kištis į "Kultūros barų" redakciją ir negali uždrausti keliems to žurnalo numeriams pasprukti į užsienius. Jam būtų lengviau pasakoti užsieniečiams apie tos sovietinės kultūros plitimą, jeigu "Kultūros baruose" pasirodanti žinios nepadėtų jo į vietą.

Prie apskrito stalo buvo pakviesti įvairūs "kultūros" darbuotojai. Jų tarpe buvo keli profesorai, sovietinės "kultūros" specialistai, Kapsuko universiteto sociologai, profsąjungų darbuotojai ir vakarinio mokyklų instruktoriai ir mokytojai. Prie to paties stalo buvo ir Leonas Pranulis, Gražtų gamyklos klubo choro vadovas. Jis prie apskrito stalo pareiškė, kad pirmiausia reikia kreipti dėmesį į "gamyklos klubą", jeigu nori pradėti kalbėti apie "kultūros" plitimą "tarybinės" Lietuvos darbininkų tarpe. Jis aiškiai pasako, kad nėra jokio kito šaltinio "kultūrai" plisti. Bet jis čia pat pastebėjo, kad tam klubui yra labai sunku tą kultūrą nešti į darbininkų eiles, nes kiekvienas darbininkas yra susirūpinęs pastoviu uždarbiu, kad jis siekia švaresnio darbo, kad jo vaikai galėtų mokytis, ir kad vaikai galėtų gyventi prie tėvų. Šie klausimai darbininkams yra toki svarbūs, kad jie nebūtinai laikosi gilintis į "kultūrinius" klausimus, o apie "kultūros" gilinimą ir kalbos negali būti.

Dar gražiau prie apskrito stalo prašneko Petras

Rimtis ir vienybė telydi mūsų žingsnius

Vasario 16 dienos minėjimas Čikagos lietuvių visuomenėje įvyksta vos už keleto dienų, ateinančių sekmadienį, Auditorium Theatre. Tą prasmingą dieną lietuvių tautos istorijoje dera išgyventi mums visiems vieningumo dvasioje.

Siomis dienomis teko nugirsti asmeniškai, o taip pat ir per Altos žmones, kad grupė asmenų yra pasiryžusi išeiti su demonstracijomis per minėjimą prieš vysk. Grigijų pakvietimą garbės svečiu.

Tokių veiksmų šie žmonės pagrindžia tuo, kad asmuo, pasireiškęs prieš savo tautos sunkias pastangas išlaikyti tautines ir religines tradicijas, neužsipelno būti garbės svečiu tokioje gilioms prasmės šventėje kaip Vasario 16 Diena, kuri demin tautos laisvę, laimėtą jos geriausių sūnų krauju, bet ne pataikavimu prispaudėjams. Teko skaityti ir anoniminio pa-

reiškimo kopiją, kurioje tarp kitko, yra sakoma: "Jūs pamirštate tuos Sibiro kankinius pakviesti iškilmingas pamaldas atnašauti, kurių malda iš tikros širdies aukojama, o ne tų išdidžių vyskupų, kurie lietuvių ir tikėjimą griauja".

Nėra abejonės, kad tai nuosirdžių patriotų balsas. Jų dvasinio sielvarto negalima smerkti. Kadangi atsišaukime išryškėja, jog šie žmonės yra taip pat susisielioję šv. Kazimiero Lietuvių Kapinių neregovėmis. Bendruomenės Komitetas Pasauliečių Teisėms Apsaugoti randa prasmingą šiuo reikalu pasisakyti sekančiai:

Vasario 16 diena yra mūsų tautos gilių rimties, didelio ryžto ir vieningumo šventė. Nežiūrint koki skirtumai būtų mūsų tarpe, tą dieną derėtų susilaikyti nuo visko, kas kliudytų šventės didingumui ir įneštų drumsties. Šio pami-

Mickus, tos pačios Gražtų gamyklos cecho vedėjas. Pradžioje jis pasakė, "kultūros poreikių ugdymas — sudėtingas uždavinys". Jaunos šeimos yra apsikrovusios įvairiais rūpesčiais, kad neturi laiko eiti į teatrą arba koncertą. Vaikų priežiūra jiems atima nepaprastai daug laiko. Jis pasakė:

"Žinoma, gražu, kad surengiama daug koncertų.

Bet matykime ir kitką — į koncertą susirenka žiūrovų ne daugiau kaip ir pačių saviveiklininkų. Vadina-si, gerai, jei kas šeštas darbininkas yra saviveiklininkas, bet labai negerai, jei tik kas penktas tesidomi savo darbo draugų pastangomis". ("Kultūros barai", 1971 m. lapkr. 17 psl.).

Tas pats Mickus, "gilindamas sovietinę kultūrą", pradeda piršti darbininkams bilietus į teatrą. Darbininkai atsakinėja juos pirkti, "atseit, prastas daiktas, jei taip persi!" Aiškūs daiktas, kad darbininkai nenori eiti į propagandinius vaidinimus, nenori klausyti ir komunistinės propagandos paskaitų. Kiek toliau Mickus daugiau šviesos paleidžia apie visą "kultūrinimo procesą". Jis sako:

"Žmogus savo kultūreimui, švietimuisi turėtų sąmoningai dėti pastangų, aukoti laisvalaikio, kai ko ir atsakyti šio siekimo dėka. Bet ar dažnai taip būna? Sakykime, rengiamas saviveiklininkų koncertas; bėgame pas choro viršininką ir prašome atleisti nuo darbo saviveiklininkus. Atleidi, argi sužlugdysi renginį?" O darbininkas ir pripranta, ir nebėgina į saviveiklos repeticijas laisvalaikio valandomis. Tas pats ir su mokslo. Vaikšto į gamyklas, įkalbinėja, agituoja, prašo eiti mokytis. O juk matome: kas patys nori mokytis, tas ir mokosi, su "atitemptais" vienas vargas ir mokyklai ir mokytojams...". (Ten pat.).

Nieko Naujienoms nereikia pridėti. Patys komunistai aiškiausiai pasako, kokia yra ta "kultūra" ir kokiomis priemonėmis okupantas, pasiremdamas lietuviškais kvilingais, bando ją primesti lietuviams.

Po Ameriką važinėjantieji agentai gali pasakoti apie augančią "kultūrą" "tarybinėje" Lietuvoje, bet vietos žmonių pareiškimai daugiau pasako, negu agentų pagyros.

nėjimo rengėjai. Altoje užsi-pelno mūsų visų paramos, kad šventė kuo geriausiai parodytų. Žmonės, pasiryžę pareikšti savo apmądą, plačiai jaučiamą visuomenėje, Komitetui nėra žinomi. Todėl kreipiamės į juos per spaudą, prašydami susilaikyti nuo veiksmų, kurie įneštų šiam minėjimui nedarnos ar ką nors sulaukėtų nuo dalyvavimo. Prisiminti

Bendruomenės Pasauliečių Komiteto vardu
Algis A. Regis, pirm.
Kazys Barzdukas, vykd. sekr.

JAUNIMAS ATEINA DIRBTI

Jau ne viename lietuviškame susirinkime teko klausyti pesmistų dejonų, kad, seniams išsenstant, nebebus kuo pakeisti dabartinių vadų, nebebus kam dirbti visuomeninio darbo. Atrodo, kad bent artimoje ateityje šitokiam pesimizmui nėra didelio pagrindo. Vadų niekada daug nereikėjo. Kai kas sako, kad mūsų tautinio gyvenimo didelė yda ir yra ta, kad mes turime per daug vadų, o per mažai — kareivių.

Pasižvalgius į artėjančius didžiulius šių metų įvykius: Jaunimo Kongresą, Tautinių Šokių šventę, "Jūratis ir Kastyčio" premjerą ir kitus darbus, pamatysime, kad juos ruošia didele dalimi mūsų jaunosios kartos atstovai kartu su patyrusiais vyresnio amžiaus veikėjais. Jaunimo kongreso rengėjų tarpe visi dar verti "jaunimo" vardo, išskyrus vieną kitą asmenį, irgi, dar toli gražu nenusipelnusių "senio" pavadinimo. Tarp šimtų pavardžių, surašytų įvairiose kongreso komisijose, rasime tik vieną kitą vyresnį visuomenininką. Daugumą darbų apsiėmė atlikti patys jaunimo atstovai.

Kalbant apie Laisvojo Pasaulio Jaunimo Šokių šventę, reikia pasidžiaugti, kad organizacinio komiteto pirmininkas dr. L. Kriaučeliūnas savo padėjėjais pasikvietė ir tris jaunosios kartos atstovus: Ritonę Rudaitienę, Audronę Paviliūnę ir Algį Modestą (pastarasis dirba ir Jaunimo Kongreso komitete). Šokių šventės muzikinės dalies vadovu pakviestas jaunosios kartos muzikas Alvydas Vasaitis, kuris spaudai pareiškė jaučias didelę garbę ir atsakomybę prisidėti prie tautinių šokių šventės rengimo darbų.

Čikagos Lietuvių Tarybos šių metų Vasario 16 minėjimas irgi neapsieina be jaunimo pagalbos. Tarybos sekretore yra Al-dona Indreikaitė. Minėjimo pravedėjai, net invokacijų skaitytojai šiais metais — jaunimas. Tarybos pirm. J. Pakalka tyčia nusamdė didesnę salę miesto centre, kad būtų galima sukviešti į minėjimą kuo didesnį būrį jaunųjų, mūsų lietuvištinę mokyklų studentų. Pamažu užbaigiamie tuos laikus, kada buvo duodama tik palaikyti vėliavai ar teikti kam gėlių poukštę. Vis

Lietuviai Paryžiuje

— J. Bielskutė, S. Kondrotaitė ir G. Merkevičiūtė šioms mokslo metams atvyko iš JAV prancūzų kalbos, literatūros ir istorijos studijoms į Paryžių. Malonu pastebėti, kad jos mialai tartininkauja lietuvių veikloje ir šoka tautinių šokių grupėje.

— J. Deveikė — Navakienės išverstą "Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos 1529 metų statutą" išleido Čikagoje 1971 metais A. Mackaus knygų leidimo fondas. Tai 261 psl. didelio formato knyga, kainuojanti 10 dol. Vertimą spaudai parengė, įžangą ir žodynėlį parašė bei bibliografiją sudarė A. Plateris.

— M. Dheilly (G. Valeškaitės — Dheilly dukte), studijavusi psichologiją Rouen universitete, šioms mokslo metams atvyko testų psichologijos studijų Paryžiuje.

— Prof. A. J. Greimas su žmona vasaros mėnesius praleido Italijoje, Urbino mieste, kur jis vadovavo Tarptautinio semiotikos ir lingvistikos instituto suruoštiems simpoziumams ir jaunųjų mokslininkų vasaros stažui.

Rugpjūčio mėnesį A. J. Greimas buvo išvykęs savaitei į JAV, kur New York State University of Buffalo kvietė, jis skaitė paskaitą apie naratyvines struktūras Amerikoje.

lingvistų metiniame suvažiavime. Tą patį mėnesį Paryžiuje įvykusiame I-me Tarptautiniame europietiškos etnologijos kongrese jis skaitė įvedamąją paskaitą tautosakos tyrimo metodologijos klausimais. Spalio mėnesio 14 - 23 d., Vilniaus universiteto kviečiamas, jis lankėsi Lietuvoje; ten jis universitete skaitė paskaitas apie bendrąsias semiotikos problemas, apie lietuvišką mitologiją ir turėjo pasikalbėjimą su humanitarinių mokslų darbuotojais universitete ir Mokslo Akademijoje. Grįždamas iš Vilniaus, jis buvo sustojęs Maskvoje ir matėsi su rusų semiotikais. Gruodžio mėn. pradžioje A. J. Greimas dalyvavo tarptautinės Pitirė premijos, skiriamos geriausiai tautosakos veikalui atžymėti, jūr komisijos susirinkime Palermo mieste, Italijoje. Ta proga jis buvo pakviestas skaityti paskaitą Palermo universitete. Rudenį Larousse leidykla išleido jo suredaguotą kolektyvinį veikalą "Essais de semiotique poetique".

— V. Kasiulis lapkričio 13 — 21 d. turėjo parodą Čiurlionio galerijoje Čikagoje. Tai buvo antroji jo paroda Čikagoje, bet paties dailininko viešnagė Amerikoje — pirmoji.

— V. Kasiulis jr., baigęs fizikos - matematikos studijas, šiais mokslo metais pradėjo studijuoti mediciną.

— A. Martinkaitė — Zemp prancūzų rumunų kultūrinių ryšių programoje buvo išvykusi į Rumuniją, kur ji dalyvavo mokslinėje folklorininkų ekspedicijoje į Karpatų kalnus Transilvanijoje. Jos vyro H. Zemp. etno-muzikologo, doktorato disertacija išleista 1971 m. rudenį. Knyga pavadinta "Musique Dan" ir nagrinėja muzikos reikšmę vienos afriekiečių bendruomenės pasaulėležiūroje ir socialiniame gyvenime. Šių metų pradžioje jo moksliškai paruošta Okeanijos muzikos plokštelė, skirta melaziečių skudučių muzikai.

— M. Memėnaitė — Tezidor, laikinai su šeima gyvenanti Ispanijoje, rudenį su dukrele buvo atvykusi į Paryžių aiškinti sugrįžimo galimybių į Paryžių.

— B. Mikolaitienė (Mikalaitis), su dukrele ilgus metus gyvenusi Barbaste (Lot-et-Garonne), rudenį apsigyveno pas savo dukrą S. Kavaliauskienę St. Maur (Val-de-Marne).

— Z. Mikšys ir A. Monėys liepos 22 — rugpjūčio 7 d. radosavo darbus "Aquilone" galerijoje Urbino mieste Italijoje.

L. VAICIUNIENĖ

DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE

3

Rimti, įgudę ir gražūs abudu chorų pianinu palydovai — Monigirdas Motekaitis ir Raimunda Apeikytė. Kažin kodėl aš (ir kiti) ją įsivaizduojame tokiose lietuviškose tautinėse šventėse apsirengusią karališkai gražiu tautiniu drabužiu...

Ši Dainų šventė buvo pirmoji, kurios chorui nederigavo nė viena moteris dirigentė. Pirmoji su mažiausiu skaičiumi dainininkų. Pirmoji su daugiau vaikų — jaunuolių dainininkų, negu vyresniųjų. Pirmoji, į kurią atėjo mažiau visuomenės, negu į buvasias.

Kadangi Vykdomojame Komitete nebuvo nė vienos moters, tai IV-ją Dainų šventę tektų laikyti vyriško renginio švente.

Šventės metas pradėtas atidarymu, kas priklausė žuvusiems dėl Lietuvos laisvės. Liepos mėn. 3 d. 7 val. vakaro Jėzuitų vienuolyno kieme, 5620 So. Claremont Ave., prie žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo iškeltos abidvė vėliavos — Amerikos ir Lietuvos. Atliktos įprastinės kie-

minės apeigos. Šnekėjo JAV LB-nės Tarybos prezidento pirmininkas Vytautas Kamantas, Aukurą uždegė Petras Armonas, gerbiant jaunuolių choro dainininkams — Saugūni Degučiai ir Rasai Veselkaitė. Gėlinį skydą su Vyčio kryžiumi viduryje padėjo Alice Stephens. Pagiedotas mūsų tautos himnas. Pabaigta giesmė Marija. Apeigoje dalyvavo apie 60 žmonių.

To paties vienuolyno salėje, tuoj po šių apeigų (8 v.) Čikagos Apygardos suruoštas įvadinis kultūrinis vakaras — koncertas. Programą atliko jaunas kylantis pianistas Mačiulis. Nors koncertas nebuvo garsinamas, o tik paskelbtas, vis dėlto į jį atėjo apie 150, daugiausia jaunimo. Po koncerto buvo šokiai.

Liepos 4 d. atiduota, kas priklausė Dievui: šešiose lietuvių šventovėse aukotos šv. mišios. 10 val. ryto šv. Kryžiaus, Marijos Nekalto prasidėjimo, Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškės parapijoje, šv. Mergelės Gimimo šventovėje, šv. Antano parapijoje Cicere ir dvejose mišios Jėzuitų koplyčioje.

Didžiausioje lietuvių šv. Kryžiaus šventovėje, kur visada būna didžiųjų švenčių iškilmingos pamaldos, šv. mišias aukėjo vysk. V. Brizgys (lietuvių kalba). Jų metu lietuviškai giedojo Dainavos choras kartu su kai kuriais šventę atvykusiais

choras. Glaudžiai einant su dainų švente ir jos prasme pamokslą pasakė Hamiltono lietuvių parapijos klebonas prėlatas Tadarauškas... Šios apeiginės pamaldos baigtos tautos himnu.

Kiek žinoma, ir iš kitų penkių lietuvių šventovių maldą į aukštybes nešė lietuvišku žodžiu ir garsu pati lietuviška dvasia, be kitokių dvasių pagalbos.

Tikrai visi galėjome pasijusti, kaip Sekminių šv. Dvasios atsiuntimo dieną, kai visiems krikščionybės įkūrėjo kunigams buvo įkvėpta kalbėti su kiekviena tauta jos kalba...

II. ŽENKLAI, KVIECIANTYS Į IV-JĄ DAINŲ ŠVENTĘ

Iš kažin kur esu išskaičiusi tokią mintį: jeigu būtų buvę vis tiek, kokie ženklai, kokia jų išraiška, kieno kalba jie kalba, jie tik talentingai, profesionališkai sukurti, lietuvių tauta nebūtų taip atkakliai kovojusi dėl savo raidės, ženklo...

Lietuvių išėjimo IV-sios Dainų šventės ženklai, emblemos, mūsų matyti, sukurti keturi. (Chorų dirigentams diplomų nesu mačiusi, taigi nežinau, kokių ženklų jie suprastinti). Šie keturi laiko eile pasirodė taip:

Pirmasis ženklas IV-jai Dainų šventei rengti Vykdomojo komiteto viešojo susirašėjimo spausdintų numeruojamų lai-

kų, blankų, biuletenių, titulinėje vinjetėje.

Antrasis — IV-sios Dainų šventės iš-kaba "plakatas".

Trečiasis — IV-sios Dainų šventės leidinio knygos viršus, apdaras.

Ketvirtasis — IV-sios Dainų šventės metalinis prisisegamas ženklelis.

Jie visi keturi, jei ne visai tie patys, tai tos pat vienos giminės, rūšies vienas kito tapatus pakartojimas "variantas". Jų visų aplinkui koncentriškai po du, ar vieną ratą, viduryje su vienodai įbraižytu skaičiumi 4, nieko daugiau nesakančiu, kaip tik 4, išdėstyta tankiau ar rečiau, vienodai stilizuotų lapų vainikas. Tik ne visi vienodos spalvos.

Tariant po žodį atskirai apie kiekvieną ženklą ir kokį jie teikė išpuolį.

Blankų vinjetės kairiamieji viršuje ženklas visas juodas. Apie vieną ratą su skaičiumi keturi išdėstyti lapai. Kairiuoju blanko kraštu nuo ženklo žemyn eina Dainų šventės Vykdomojo komiteto ir visų komisijų sąrašas. Vinjetėje nuo ženklo į dešinę parašyta: "Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados Lietuvių Bendruomenė". Ir didelėmis raidėmis: "Ketvirtoji Dainų šventė Čikagoje 1971. VII. 4".

Žemiau — Vykdomojo komiteto būstinės adresas.

Galvok šiaip ar taip, pagal duotus žinomuosius kitaip neišsina, kaip tik tai, kad dainų šventės vadovybė į šią visų šventę pirmuoju kviesliu ir emblema parinko toki pirmąsyk matomą įvaizdį. Pasižiūri, bene ir "Pasaulio Lietuvis" pakeitė savo vinjetės kelrodį! Ne, nepakeitė. Norėtum apsimarinti, jog šis niekad nebuvo išsivaidis, (gal mums ir nereikia žinoti dėl kurių priežasčių) sukurtas tik chorams ir šventei rengti komisijoms. Lietuviškai visuomenei kviešti į jos šventę atvyks pažįstamas, suprantamai kalbąs lietuvis kvies-las... mūsų dailininko kūrybiškai įvaiz-dintas.

Vieną dieną sužiūro iš krautuvų, imo-nių... langų ir laukiamieji kviesliai, iška-bos "plakatai". Tai tas pats tęstinumas anų blankų, biuletenių vinjetės simbolio, tik atitinkamai stambesnis... Ir tie 4-ri ne viename rate, o koncentriškai nubrėžtu-se dviejuose. Apsukui didesnįjį ratą tos pačios formos, sakykim, žali lapai, juo-dai ir baltais apvestais pakraščiais. Po to-kiu vaizdiniu tas pats parašas — "IV-ji Dainų šventė"...

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį "Nauji enas"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ir
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečdien, ir sekmadien, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMŲ TAKŲ
CHIRURGIIJA
Telefonai: 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadienį 1-7 val.,
antradienį, penktadienį nuo 1-5 val. treč.
ir sekmadienį, tiksliai susitarus.

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso telefonai: HE 4-1816 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį ir penktadienį nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadienį ir seš-
tadienį nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. R. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečdienį,
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Seš-
tadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonai: HE 4-2123,
jei neatsiliepia, tai telefonai: GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojom.
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, Seštdieniais 9-1
1550 West 63rd St., Chicago, Ill. 40429
Telefonai: PROspect 8-5084

help your
HEART FUND
help your HEART

Klebono Juozupaicio įvedimas

Klebonas Jonas Juozupaitis

Naujojo klebono Jono Juozu-
paicio įvedimas į pareigas Ziono
Evangelikų Lietuvių Liuteronų
parapijoje įvyko 1972 m. sausio
mėn. 23 d. Iškilmingose įvedi-
mo apeigose dalyvavo pats Ili-
nois šiaurės distrikto preziden-
tas E. Hoppel su 7 aukštais dva-
siškiais. Taip pat dalyvavo Tė-
viškos parapijos klebonas kun.
A. Trakis, senjoras ir latvis kun.
Sudars.

Kun. J. Juozupaitis yra baigęs
aukštuosius mokslus. Bachelor

of Divinity jis gavo 1966 m. ge-
gužės mėn. 27 d., baigdamas
Concordijos teologijos semina-
riją, o magistro laipsnį iš auklė-
jimo ir administracijos Moky-
tojų kolegijoje River Forest
1971 m. rugpjūčio mėn. 18 d.
Nors mokslus yra baigęs Ame-
rikoje, bet puikiai kalba lietu-
viškai ir yra geras pamokslininkas.
Lietuvos Nepriklausomybės
54 metų sukakties proga jis
š. m. vasario 16 d. sukalbėjo
invokaciją 92-me Kongrese, Wa-
shingtone.

Vaišių metu naująjį kleboną
sveikino General. Superintendentas
kun. S. Neimanas ir kun. Kostas
Burbuly. Vaišes paruošė Moterų
draugija.

Klebonas J. Juozupaitis įvesdi-
no į pareigas naująją parapijos
Tarybą, kurią sudaro: pirm. J.
Petingis, vicepirm. J. Kasiulis,
sekr. M. Nagis, fin. sek. ir išd.
P. Freymuth, fin. sekr. pad.
Lipšis, jr. Užvaizdos: J. Bakšas,
M. Bartminas, M. Bendikas, G.
Borchertas, P. Česna, J. Gavenia,
E. Hermans, J. Kedaitis, E. Ke-
daitis, J. Lindzius, A. Lipšis, E.
Markwaldas, A. Orentas, J. Pil-
monas, J. Sedaitis, J. Shembor-
as, O. Valutis ir J. Bartminas.
Patikėtiniai: V. Česna, A. Kubi-
lius, P. Block, A. Pilmonas ir
G. Tislauskis. Krikščioniškojo
auklėjimo valdyba: L. Šikšnie-
nė ir E. Lipšytė. Revizijos ko-
misija: H. Sedaitis, J. Lukaitis,
J. Šikšnius, R. Schutz ir W.
Wollert. Delegatas Liutero
Aukšt. Mokyklai — H. Sedaitis.

M. Nagis

ROCKFORD, ILL.
Keista žiema

Spalio ir gruodžio mėnesiais
buvo, kaip sakoma, lengvi šal-
čiai ir sniego atžvilgiu. Bet sau-
sis pusėtinai paspaudė. Vieną
kitą naktį temperatūra nukrito
iki šešių laipsnių žemiau

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro dirpstantį sniegą liepia
uždymui išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apakais medžių šakas
zirgimais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų ste-
bukus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos senovadžiūsiuose savaioja,
juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių
gelmes.

Naujienose yra gausūs pasirinkimas poezijos leidimų:

1. J. Augustaitis - Vaišėnienė, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio for-
mato, 128 psl. Kaina \$1.-
2. Jurgis Baltrušaitis, ZEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos.
Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Butky Juze, EILERAŠČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169
psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDĖ - LIŪDĖ. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
6. Anatolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nade Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTE. Eiluotų pasakojimų apie
išvengtąs lietuviškas senoves laikus; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Anykštėnė Sileikienė, VERIMAS. 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiluotų kūrinių
rinktinė, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SĖMOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai,
45 psl. \$1.00.
18. Adomė Jasiū, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųsti laišką į Naujienų
raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

nulio. Sniego taip pat iškrito
iki 8 colių.

Vasario pradžia irgi buvo šal-
ta: naktimis temperatūra sie-
kė 16 laipsnių žemiau nulio. Kai
šalčiai kiek atlyždavo ir sniegas
pranykdavo, tai paprastai mie-
stą apgaubdavo tokia migla su
lietum, kad ir dienos metu au-
tomobiliams tekdavo šviesas
naudoti.

Šalčiai nemalonūs dar ir tuo,
kad trukdo judėjimą. Gatvės
pasidaro tiek ledinuosios, kad
vaikai gali jomis čiuožinėti. Vie-
ną dieną miesto ir apylinkių
mokyklos buvo uždarytos. Dėl
nepaprasto slidumo mokyklų au-
tobusai negalėjo važiuoti. Tą
dieną daug nelaimių įvyko. Ne-
laimė ištiko ir gerą naujienietį
bei seną rockfordietį, Petrą Ali-
nauską. Išėjęs iš namų, vos žen-
gė pirmą žingsnį ir paslydo bei
smarkiai pakrito ant žemės. Pu-
sėtina susitrenkė, bet, laimei,
kaulai išliko sveiki. Dėl to su-
sitrenkimo jam teko ir kurį
laiką lovoje praleisti. Nelaimin-
gų atsitikimų, sprendžiant iš
laikraščiuose skelbiamų žinių,
buvo labai daug.

Bendruomenės apylinkės
vakaras

Bendruomenės apylinkės šam-
pano vakaras buvo tikrai šau-
nus. Mielų svetelių atvyko ir iš
toliau: iš Kenoshos atvyko po-
nai Juska ir jų prieteliai, gau-
singa buvo ir Chicago's repre-
zentacija.

Daug triuso buvo įdėta ren-
giant tą vakarą. Džiugu tad,
kad jis gerai pasisekė.

Mūsų miela Lietuvių klubo
darbuotoja Petronėlė Savickie-
nė buvo smarkiai sunegalėjusi.
Teko jai ir į ligoninę vykti. Da-
bar ji jau grįžo namo. Sūnus
Danukas, aviacijos majoras, rū-
pinasi savo motutės sveikata. Ru-
pino ligonei žymų armijos
daktarą, kuris ją prižiūri. Kiek-
vieną dieną jis telefonu pasi-
kalba su savo motinėle.

Linkiu Petronėlei greit pa-
sveikti ir susitvęsti. Žvalgas

**Stasiūnaicio studiją
aplankius**

1972 m. sausio 23 d. Chicago's
Skautininkų Ramovės valdybai
teko aplankyti filmų kūrėjo Vy-
tauto Stasiūnaicio studiją, Mar-
quette Parke. Be didelių įžan-
gų, menininkas pademonstravo
mums sekančius filmus:

1. Lietuva 1937 m., ją Argen-
tinai lietuviams aplankius. Už-
rašai ispaniškai.
2. Lietuva po II Pasaulinio ka-
ro — Jokūbo Stuko ir kitų suk-
tų filmų montažas.
3. Prof. Adomas Varnas —
1960 m. Stasiūnaicio sukurtas
garsinis filmas. Abu šiuos pas-
taruosius filmus labai vykusiai
aiškina mūsų žurnalistas Vytau-
tas Kasnūnas.
4. Tautiniai šokiai ir dainos
— Los Angeles lietuvių jaini-
mas duoda darnias tautinių šo-
kių pynes, o muziko Broniaus
Budriūno vadovaujamas parapi-
jos choras leidžia pasigėrėti
skambiomis mūsų dainomis. Vi-
są šį filmą gražiai interpretuoja
dainininkė Liucija Zaikienė.
5. Algį Trakį ir Taksiauką Šei-

vį užpuola bitės — iš 5000 pie-
šinių Vytauto Stasiūnaicio su-
kurtas tikrai žavus pieštinis fi-
lmas. Jam scenarijų paruošė
Alg. Gustaitis.

6. Tom Thumb (Nyktukas)
— taip pat gražus pieštinis fi-
lmas, sukurtas Vytauto Stasiū-
naicio darbuvietyje.

Mes ne nepajutome, kaip grei-
tai prabėgo pusantros valandos.
Besilisdami ir besivaikindami
klausinėjome Vytautą ir jo vai-
šingąją mamytę, kokiomis ap-
linkybėmis šiuose namuose at-
sirado tiek daug gražių filmų,
kas paskatino įtraukti į filmų
meną, ar Vytautas nesutiktų pa-
demonstruoti šių filmų Chicago's
lietuvių visuomenei ir visą eilę
kitų klausimų.

Šia proga prisiminėm, kad
prieš 11 ar 12 metų jo filmų stu-
dija buvo surengusi Jaunimo
Centre panašių filmų vakarą,
kurio susidomėjimas buvo
toks didelis, kad žmonės netil-
po didžiojoje salėje. Visi sutarė-
me tokį filmų vakarą suruošti
Jaunimo Centre vasario mėn.
25 d. 7:30 val.

Filmų studijos iniciatorium
yra buvęs Vytauto tėvelis Va-
lius, kuris Lietuvoje buvo bai-
ges eksperimentinės dramos stu-
diją ir ilgus metus dirbęs įvai-
riuose teatruose, o 1949 m. atva-
žiavęs į Čikagą, nutarė savo sce-
ninius patyrimus panaudoti fil-
mų gamybai. Į filmų gamybos
kūrybinį darbą įtraukė ir visą
savo šeimą: sūnų Vytautą, abi
dukas ir savo žmoną Janiną. Į
šių malonų kultūrinį darbą yra
investavęs ir didelę dalį savo
santaupų. Dar tėvui Valiui va-
dovaujant, buvo sukurtas fil-
mas apie dailininką Adomą Var-
ną. Valius mirė prieš šešerius
metus.

Skautininkų Ramovės
Valdyba

Kantas apie auklėjimą

Didysis filosofas Emanuelis
Kantas sako:
"Žmogus gali tapti žmogumi
tikrai per apšvietą. Jis (žmogus)
paprastai yra tas, kuo apšvieta
jį padaro". (Citatu iš Churton
"Kant on Education" p. 6).

Yra mažiausia trys elementai
tapti žmogumi: 1) paveldėji-
mas, 2) aplinkybės ir 3) pastan-
gas. Kiti mokslininkai mano,
kad žmogaus auklėjimui užten-
ka prigimties ir palankių sąly-
gų. Pastangas galima atmesti
todėl, kad vaikas paveldi ir ap-
linkybes, kurios gali nulemti jo
ateities gyvenimą ir mokslo ke-
lį. Toliau jis išsijungia į gy-
venimą ir pats keičia aplinky-
bes, kurios verčia naujas kar-
tas taikytis prie jų. M. Š.

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

— Chicago's Lietuvių Našių, Naš-
liukų ir Pavienių klubas rengia smagų
St. Valentino šokių vakarą, kuris
įvyks vasario 19 dieną, 7:00 val. vak.
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St.
Veiks bufetas su užkandžiais ir gėri-
mais. Daug vertingų dovanų. G. Jo-
niko orkestras šokiams. Rengimo ko-
misija ir valdyba kviečia visus narius
ir svečius dalyvauti ir linksmiai pa-
leisti vakarą su Chicago's našliais.
Mary Urbelis, raš.

A. A.

JOHN BYANSKAS

Gyv. 281 Olmstead Rd., Riverside, Ill.

Mirė 1972 m. vasario mėn. 11 dieną, 6:00 val. vak., sulaukęs 77
metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois.
Paliko nuliūdę: sūnus Robert Ryan, marti Mary F., anūka —
Mark Austin ir John William, sesuo Mary Mikolaitis, brolis Alexander,
brolėnė Madalen ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Priklausė Telephone Pioneers of America, Lithuanian Chamber
of Commerce, Chicago Federation of Musicians ir Alumnae Asso-
ciation of Illinois, Institute of Technology. Jis buvo Birutės Choro di-
rektorius ir akompanistas Lietuvių Vėjų Choro.
Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western
Avenue.

Seštadienį, vasario 19 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš kopy-
cijos į Lietuvių Šv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. John Byansko giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai
kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti jam paskutinį patarnavimą
ir atsisveikinti.

Nuliūdę lieka:

Sūnus, sesuo, brolis, giminės.

Laidotuvių Direktorai Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

PICKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandov-
gražiausias gėles ir vadinai anks-
tų papuošimui ir sezoninė-
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

VARIAI:
Chicago's
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MASIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1134-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

CICERO

MINEJIMAS CICEROJ

Cicero apylinkė 54-tąją Lietuvos nepriklausomybės sukaktį minės šį šeštadienį, 7 val. vak. Šv. Antano parapijos salėje, 49 Ct. ir 15 g-vės kampas.

P. Gaučys, vienas JAV Liet. Bendruomenės steigėjų, literatas ir buvęs diplomatas, skaitys paskaitą. Atstovų rūmų narys Vašingtone Harold R. Collier iš 10-to distrikto taip pat tars žodį. Meninėje dalyje vietos lietuvių anislinės mokyklos vaikai, paruošti mokytojų ir aktorius J. Balučio, inscenizuos S. Kudirkos tragediją, pavadintą "Nepriklausomybės Lietuva". Vaikų choras, vadovaujamas J. Kreivyno, atliks F. Strolis kantatą "Suleidžusiomis lūpomis". Šios kantatos žodžiai paimti iš Sibiro maldaknygės.

Sekmadienį, Šv. Antano parapijos bažnyčioje bus atlaikytas pamaldos už Lietuvą pusę vie-nuoliktos ryto. Kun. dr. A. Juška pasakys tai šventei pritaikytą pamokslą.

Per šeštadienio minėjimą vietos jaunimas taip pat rinks tris atstovus į II Jaunimo kongresą. Kandidatais yra: M. Griauzdė, J. Kisieliūtė, S. Kuprys, J. Sakalauskaitė, R. Skorubskaitė, V.

Štuopys ir A. Zailskaitė. Balsuoti gali jaūnimas nuo 16 iki 30 m. amžiaus imtinai. Rinkėjai, kurie šeštadienio vakare Cicero negalės balsuoti, savo balsą galės korespondenciniu būdu pasiųsti Rinkimų komisijai, 1438 48 Court, Cicero, IL 60650. Korespondenciniai balsai turi būti prisiųsti iki šeštadienio.

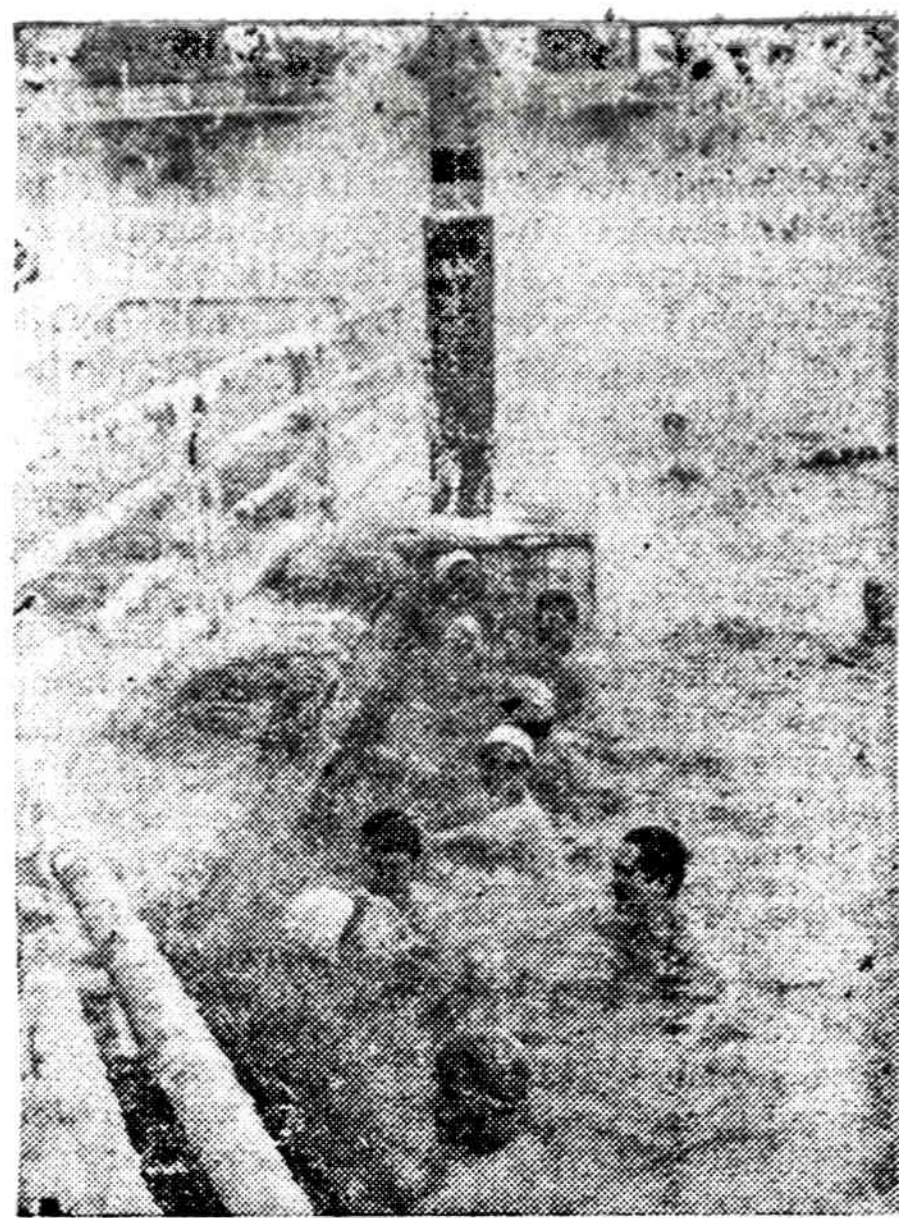
Lietuviai respublikonai

Cicero lietuviai respublikonai pušėtinai veikia. Jie turi įsigiję nuosavas patalpas susirinkimams, adresu 5146 W. Cermak. Vasario 9 d. ten įvyko susirinkimas, kurį pravedė jaunuolis P. Šumanas. Pažymėtina, kad jis susirinkimą vedė lietuvių kalba, kurią jis gerai vartoja. Buvo aptartas Liberty namo reikalas. Mat, tas namas yra pardavinui. Lietuviams tikrai būtų gėda, jei tas namas patektų kitataučiams.

Kovo 5 d. nutarta suaukti viešą susirinkimą, kuriame bus aptarti Liberty namo ir kiti reikalai. Susirinkimas, aišku, įvyks respublikonų patalpose, prie kurių įsigijimo daug pasidarbavo P. Kimbarkas.

Lietuvių namų savininkų susirinkimas

Lietuvių namų savininkų susirinkimas įvyko vasario 8 d.,

Maskovo labai populiarius atvirus plaukymo baseinas, kuriame vanduo visada būna 81 laipsnio šilumos, nors lauke siaučia didžiausi šalčiai.

vadovaujant jau naujai valdybai. Kadangi pirmininkas neatsilankė, tai susirinkimą pravedė vicepirmininkas P. J. Breivė. Susirinkimas buvo trumpas. Nutarta paremti lietuvių mokyklą 50 dolerių auka.

Tai labai gerai. Negerai tik tai, kad pamiršta Vasario 16-ji. Reikia manyti, kad ateityje tuo atžvilgiu namų savininkai bus apdairėsi.

Chicagos Taupymo ir Skolinimo Bendrovė

Metiniame bendrovės susirinkime buvo išduoti valdybos ir auditorių raportai, iš kurių pasirodė, kad bendrovė jau šiais metais tikisi pasiekti šimtą milijonų dolerių ir kad jos finansiniai stovis yra tvirtas.

Bendrovės direktoriais išrinkti Philomena D. Pakel, William B. Sebastian, Charles Beacham, Albert Kueltzo, dr. Raymond Batz, Stanley Balzekas Jr., ir John E. Pakel.

Susirinkime dalyvavo ir buvęs bendrovės viceprezidentas, teisėjas Alphonse Wells.

Pasibaigus susirinkimui, išrinkti direktoriai atlaikė savo posėdį ir pasiskirstė pareigoms: Philomena D. Pakel — prezidentė ir direktorių tarybos pirmininkė, Margaret Littlefield — sekretorė — iždininkė, William B. Sebastian ir John E. Pakel — viceprezidentai, Richard Little — viceprezidentas ir paskolų tvarkytojas, Ronald Gregg — viceprezidentas asistentas, Albert Kueltzo — iždininko asistentas, Lorraine Seidel ir Anna Kueltzo — sekretorės asistentės, Maria Grėbliūnas — kontrolierė. Pasibaigus susirinkimui, kuri sudarė: Charles Beacham, Stanley Balzekas Jr., ir dr. Raymond Bartz. Paskolų komitetas sudarė:

rytas iš W. B. Sebastian, Albert Kueltzo ir Richard Little.

Kaip matote, į bendrovės vadovybę įsijungė jaunas John E. Pakel, kuris jau spėjo pasižymėti savo gabumais. Direktoriai tai pastebėjo, išrinko jį bendrovės viceprezidentu.

W. B. Sebastian

Geros akys dūmų nebijo

Kun. J. Borevičius turi būti didelėje bėdoje, jeigu jam prireikė taip pristatyti visuomenei "posėdžiaujančių Čiurlionio galerijos globos komitetą", kaip jis padarė, įdėdamas nuotrauką š. m. vasario mėn. 11 d. "Drauge".

Dr. Daužvardis yra miręs, bet kun. Borevičius sako, kad jis posėdžiauja.

Čiurlionio Galerijos steigėjų jėžuitams yra iškėlę teismą bylą. Lietuvos Atstovo p. J. Kajecko ir Gen. Konsulo Dr. P. Daužvardžio pastangos galerijos ginčą likviduoti nesulaukė kun. Borevičiaus dėmesio, o jų laiškas nebuvo atsakyti. Dabar, štai matome — komitetas vėl "posėdžiauja".

Geros akys dūmų nebijo! Kai reikia, tai ir galima. Z. Kolba

LENGVOS SKYRYBOS

Pachai kastos Indijoje vyrai turi labai lengvas skyrybų teises. Vyrui pakanka pauti šiaudą, perlausti jį per pusę ir skyrybos šia procedūra yra įvykusios.

TRUMPAI

Adv. Charles P. Kal patikslina anksčiau tilpusią žinią ir praneša, kad raštas su pasiūlymu rinkti JAV prezidentą vienam 6 metų terminui buvo išsiųstas propagavimui sausio 24

LIETUVIŲ VISUOMENEI CHICAGOJE

Lietuvos okupantai rusai ir saujelė lietuviškųjų komunistų naikina Lietuvos kultūrą, religiją ir mūsų tautos geriausius sūnus ir dukras. Nežiūrint sužvėrėjusio okupanto siautėjimo lietuviška siela gyva, ką liudija Lietuvos patriotų veržimasis į laisvę. Dvasios milžinas — Simas Kudirkas savo geležine valia ir drąsa išjudino pasaulio apdulkėjusią sąžinę. Jo šviesus vardas garsina Lietuvos kančias laisvajame pasaulyje.

Šventai tikėdami Lietuvos valstybės laisvės atkūrimu ir kovos dėl Nepriklausomybės prasingumu Chicagos Lietuvių Taryba maloniai kviečia Jus dalyvauti iškilmingame Vasario 16-tos mėn. 1972 metų vasario mėnesio 20 dieną 2 valandą AUDITORIUM THEATRE 70 East Congress.

Savo dalyvavimu tautos šventėje ir gausia auka remkime ALTą, dirbantį Lietuvos laisvinimo darbą.

Visos organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi aukas siųsti Chicagos Lietuvių Tarybos iždininkui Vladui Šoliūnui, 3549 West 57th Street, Chicago, Ill., 60629.

Remkite mus didžiajame Tėvynės Laisvinimo darbe!

Aldona Indreika Julius Pakalka
Vykdomoji sekretorė Pirmininkas

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MAN
FACTORY EXPERIENCE ONLY
Good all around electrical and mechanical trouble shooting and repairs. Prefer experience in form and fill packaging.
Second shift.
Call Mr. LATHAM
EVANS FOOD PRODUCTS
4118 So. HALSTED ST.
Tel. 254-7400

d. — taigi prieš buv. prez. L. B. Johnsono pasikalbėjimą televizijoje. Mintis apie šį dalyką yra originali.

— Pelkių Žiburėlio Literatūrinėje valandėlėje šį ketvirtadienį, vasario 17 d. po 8 v. v. aktorius Henrikas Kačinskas skaitys Vinco Krėvės "Dainą apie arą".

— Tradicinėje Chicagos ir apylinkės dailininkų atrinktų darbų parodoje, skirtoje atžymėti Vasario 16 šventę, dalyvauja: Dalia Rėklytė-Alekniene, Dalia Ancevičienė, Andrius Balukas, Vanda Balukienė, Raminata Baukytė, Anthony Cooper — Skupas, Žibutė Jurėnaitė, Aldona F. Valis-Labokienė, Genovaitė Laučienė, Stacia Lukošius, Janina Monkutė-Marks, Aleksandras Marčiulionis, Irena Mitkutė, Jadvyga Paukštienė, Juozas Pautienius, Leonardas Pranaitis, Zita Sodeikienė, Magdalena B. Stankūnienė, Ada Sutkuvienė, Mikas Šileikis, Irena Šimkus, Veronika Švabienė, Vladas Vaicaitis, Vladas Vaitiekūnas ir Edward Valaitis. Viso išstatyta 69 darbai. Atidara 7-9 v. v., o savaitgaliais nuo 10 v. r. iki 9 v. v. Čiurlionio Galerijoje.

— Antanas Grybauskas, aktyviai dalyvavęs nepriklausomos Lietuvos atstatyme kovojant su laisvės priešais žemaitijoje ir buvęs Skaistgirio valsčiaus viršaitis, sulaukė 76 metų ir dabar yra Oak Forest Slaugymo namuose, 159 St. ir Cicero Ave., "F" pastate 13 darde. Jis yra reikalingas nuolatinės slaugymo priežiūros. Ykstant Vasario 16 minėjimams, jis apgalvėta, kad negali juose dalyvauti kartu su visais tautiečiais, susirenkančiais paminėti tą šventę ir pasiryžti tolesniems Lietuvos laisvinimo darbams.

— Inž. Anthony E. Miškinis, Park Ridge, Ill., savo laisvą Chicago Tribune magazine paaiškina apie apšvietimo ir šviesos įtakas moderniose statybose apsaugojant nuo kenksmingos aplinkos pagal naujausius mokslu duomenis. Jis dirba Corlūnd-Ritter bendrovėje.

— Jonas Mingirdas Puikūnas, Los Angeles, Calif., surinko, užrašė ir sugrupavo į 2 skyrius Lietuvių smulkiają tautosaką ir išleido atskira 174 pusl. knyga, pavadinta "Mįslės". Tai gražus leidinys lietuvių tautosakos mėgėjams. Kainuoja 4 dol. Gaunamas Naujienose.

— Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyks vasario mėn. 18 d. 7:30 val. vak. parapijos salėje, 6820 So. Washtenaw Ave. Salė bus atidara 7 val.

Filmų aktorius Omar Sharif vaidina naujame filme "She Will Tell Him on the Island" nusigynusio bomo vaidmenį. Filmas sukamas Bulgarijoje.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavinimui

PASKOLO PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKėjIMAISS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

Federalinių ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas.
REAL ESTATE
Prašų pildijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
NAUJAS ADRESAS
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

— Kazys J. Macke - Maciukas, ilgų metų pareigūnas Chicago Savings and Loan Ass'n., šiomis dienomis pasitraukė iš pareigų ir grįžo į savo seną būdą, Real Estate, Insurance ir Income Tax patarnavimą. Reikalui esant, kreipkitės adresu: 2549 W. 71st Street, Chicago. Telef. PR 6-3140. (Pr).

— Dr. Jonas Gliudelis ir Aldona Jankauskienė šį šeštadienį turės pasikalbėjimą per Sophie Barcus radio valandėlę apie Pirmyn Choro pastatymą Franz Leharo LINKSMOJI NASLĖ kovo 4 ir 5 dienomis, Marijos Auksė. Mokyklos Auditorijoje. Bilietai gaunami Marginiuose. (Pr).

— Organizacijos, turinčios vėliavas, prašomos dalyvauti iškilmingose pamaldose vasario 20 d. 10 val. ryto Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Po pamaldų tarp 12 v. ir 1 val. p. p. vėliavos, be palydos, tik su stovais reikia nuvežti į Auditorium Theatre, 70 East Congress, kur dailininkas J. Daugvila priims ir pasirūpins vėliavų sustatymu bei papiušimų scenoje.

LAIMINGI NAMAI

TIKRAI 1½ AUKSTO 2 butų mūras 20 metų, 2 auto garas. Gazo baseboard šildymas. Gražus, sausas įrengtas beismantas. Marquette Parke. — \$35,000.
10 BUTŲ MŪRAS, apie \$14,500 nuomos, Marquette Parke. Kaina \$74,700. Investuokite pelningai ir saugiai.
12 METŲ 2 butų geriausias mūro namas. 2 atskiri šildymai, 2 auto garas, padame Marquette Parke. — \$37,700.
SVIESUS 2 BUTŲ 11 metų mūras, naujas garas su elektr. durim, aušalo medis, alumi. langai, nauji karpetai, 2 radiant šildymai, sveiki oro vėsinčiai, sausas — aukštas beismantas, prie pat Marquette Parke. \$44,900.
DIDELIS 6 kambarių mūras. Modernus 2 auto garas, kabinėty virtuvė, gazu šildymas. Pulkus namas gyventi Marquette Parke. \$22,500.
2 BUTŲ MŪRAS arti bažnyčios ir mokyklų, 3 kamb. sausas beismantas, 2 auto garas. \$29,000.
ZEMES — 30 pėdų su garu prie pat parko. \$10,400.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

APYNAUJIS 2-jų butų gražus mūr. po 3 mieg., alumi. langai, karštu vandeniu šiluma gazu. 2-jų autom. garas. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.
6 KAMB. MŪR., moderni virtuvė ir vonia, alumi. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke. \$21,500.
APYNAUJIS 1½ aukšto mūr., alumi. langai, šiluma gazu, įrengtas rūsys. 2-jų autom. garas. Marquette Parke. — \$38,500.
GRAŽUS 4 BUTŲ mūr., alumi. langai, karštu vandeniu šild. gazu, modernios vonios. Mūr. garas. Marquette Parke. \$52,000.
VERS 50 PĖDŲ pločio, gražus kampinis sklypas. 2-jų butų namai. Oaklawn. — Tel. 436-7878.
LABAI GERAS 10 butų mūras, 3 automobilių mūro garas, Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus vntų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiuojami nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmieskuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 SO. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-4775
(Currency Exchange įstaigo)
Pigu automobilių draudimai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS
Cia automobilių išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, pritrusių darbininkų. Kai-nos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbaciauskas u.

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 val.

Chicagos Lietuvių Taryba šiais metais
VASARIO 16-TOS MINĖJIMĄ
ruošia vasario 20 dieną, sekmadienį,
2 val. po pietų
AUDITORIUM THEATRE
70 East Congress Street

Lietuvių tautos laisvės kovų sukaktį paminės Akademijs ir koncertu.

Akademijs pranešėjus šiomis dienomis paskelbsime, o koncerte giedos Chicagos Lietuvių Operos Choras, Lietuvių Meno Ansamblis Dainava, gros pianistas Andrius Kuprevičius, dainuos solistės Gina Capkauskienė ir Aldona Stempūdienė. Diriguos ir akompanuos maestro Aleksandras Kučiūnas.

Bilietų kainos tokios: nuo \$1.00, \$2.00, \$3.00, \$3.50 iki \$4.00.
Chicagoje iš anksto juos galima gauti Marginiuose.
Kviečia visus šiam minėjime dalyvauti
CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2757
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

GEROS DOVANOS
Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su dideliais nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais. Vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŲS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpužiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsilykus čekį arba money order.

NAUJIENOS,
1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.